Práce & sociální politika

noviny Ministerstva práce a sociálních věcí ČR ● ročník 13 ● číslo 3 ● 11. 3. 2016

Náklad ověřen auditorskou firmou ABC

ZDARMA

AKTUÁLNĚ

Pro odchod do starobního důchodu má být věkový strop 65 let

čtěte na straně 2

KONTROLY

Za zneužití sociálních dávek hrozí i trest odnětí svobody

čtěte na straně 3

INTERNET

ePortál ČSSZ nabízí další možnost kontroly tzv. šedé ekonomiky

čtěte na straně 4

Slovo ministryně

Milé čtenářky, milí čtenáři,

zlepšení životní úrovně našich seniorů považuji za jedno z klíčových témat, kterému se věnuji již mnoho let. Jsem proto nesmírně ráda, že vláda schválila důležitou změnu ve způsobu valorizace penzí, a tuto koaliční shodu vnímám jako pozitivní signál. Novela o důchodovém pojištění, jejíž obdobný návrh jsem vládě předkládala již v loňském roce, umožní zvýšit penze více, než stanovují současná pravidla. Kabinet by měl mít možnost prostřednictvím svého opatření zvýšit penze až o 1,7 procenta. Díky této novele by se již neměla opakovat situace, která bohužel nastala v letošním roce, kdy penze rostly o pouhých čtyřicet korun.

Dalším důležitým úkolem, který nás čeká, je pokračování v plnění aktivní politiky zaměstnanosti a 37 opatření, která podpoří a oživí trh práce. Musíme pomoci především těm skupinám lidí v naší společnosti, pro které je nalezení zaměstnání nejobtížnější. Dlouhodobě jde o lidi nad padesát let, absolventy nebo ženy po rodičovské dovolené. Řada změn vychází z praktických zkušeností s fungováním trhu práce, jež se snažíme ještě doplnit a vylepšit. Myslím si, že zlepšování opatření, která fungují a pomáhají již teď řadě lidí najít a udržet si práci, je pro nás tou nejlepší cestou. Významnou součástí jsou také kroky vedoucí k důslednému potírání diskriminace na pracovním trhu a také všech forem nelegální práce. Velice bych si přála, aby byl kladen větší důraz na podporu získávání praktických dovedností formou odborných prazí a stáží pro studenty a absolventy škol. Pracovní návyky, které si díky tomu osvojí, jsou stěžejní pro jejich další profesní život.

Mgr. MICHAELA MARKSOVÁ
MINISTRYNĚ PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

Důchody musejí být valorizovány smysluplně

Vláda schválila návrh ministryně práce a sociálních věcí na změnu systému valorizace penzí. Důchody tak porostou rychleji, než umožňují současná pravidla.

Nová legislativní úprava by měla vstoupit v platnost v srpnu letošního roku, podle nových pravidel by mohly být valorizovány penze už v roce 2017. Vláda schválila úpravu valorizačních pravidel tak, aby mohla posílit příjmovou úroveň důchodců a rozhodnout i o vyšším zvýšení, než jaké plyne z dosavadních pravidel. Nově by tak u průměrného starobního důchodu úhrn částky zvýšení základní výměry a procentní výměry činil až 1,7 procenta jeho výše, pokud by zvýšení vyplácených důchodů podle valorizačních pravidel bylo nižší.

Zvýšení penzí stanoví vláda

Úpravu, která zajistí, aby důchody mohly být valorizovány důstojným způsobem, schválila vláda na návrh ministryně práce a sociálních věcí Michaely Marksové. „Zvyšování důchodů v řádech desítek korun považuji za výsměch lidem, kteří celý život pracovali a odváděli peníze do důchodového systému," uvedla ministryně práce a sociálních věcí. „Podobný návrh jsem nesla na vládu už v loňském roce a jsem opravdu ráda, že tentokrát se podařilo v koalici najít shodu," připomněla Michaela Marksová. Podle nových pravidel bude zvýšení důchodů stanovovat vláda svým nařízením. Nejde přitom o zcela novou úpravu, ale o částečný návrat k právnímu stavu před zářím 2011, kdy horní hranice zvýšení nebyla stanovena.

Limity současných pravidel

Dosavadní pravidla jsou striktní a upravují zvýšení vyplácených důchodů ve vztahu k základní i procentní výměře. Základní výměry vyplácených důchodů se zvyšují tak, aby výše základní výměry činila devět procent průměrné mzdy (po zaokrouhlení na celé desetikoruny nahoru), a procentní výměry se při zvýšení v pravidelném termínu (tj. v lednu) zvyšují o tolik procent, aby u průměrného starobního důchodu jeho celkové zvýšení odpovídalo součtu růstu cen a jedné třetiny růstu reálné mzdy.

Tento postup může v praxi znamenat například to, že za určitých okolností může docházet i k velmi nízkému nominálnímu zvýšení důchodů v řádu i jen několik desetikorun, jak se to stalo například v lednu 2016. Při tomto nízkém zvýšení, které je v nesouladu s příjmy ostatních skupin obyvatelstva, s růstem mezd a HDP, je životní situace zejména u lidí s nízkým důchodem obtížně zvládnutelná. (tz)

FOTO: © KURHAN | DREAMSTIME.COM

Zapojte se do soutěže Obec přátelská rodině!

V letošním ročníku soutěže Obec přátelská rodině se nebudou hodnotit uskutečněné projekty, ale návrhy aktivit, které se chystají do budoucna. Přihlášky se přijímají do konce března.

Soutěž Obec přátelská rodině pořádají už poosmé Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR a Stálá komise pro rodinu, rovné příležitosti a národnostní menšiny Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR ve spolupráci s Asociací center pro rodinu, Sítí mateřských center a Svazem měst a obcí ČR. Mezi vítěze bude rozděleno šest milionů korun, jež využijí ve prospěch rodin ve svém regionu. Soutěže se i v letošním roce mohou zúčastnit všechna města, obce, statutární města a městské části nebo obvody statutárních měst z celé České republiky, které budou rozděleny do pěti kategorií podle počtu obyvatel. Přihlášky do soutěže lze zasílat do 31. března 2016.

Novinky letošního ročníku

Cílem soutěže je ocenit ty obce, jejichž představitelé prokazatelně projeví snahu zlepšit stávající opatření na podporu rodiny, tedy zjišťují potřeby místních rodin a usilují o zavedení koncepčních a dlouhodobých opatření na podporu rodiny. Oproti předchozímu ročníku soutěže došlo k několika změnám. V tomto ročníku soutěže nepředkládají obce, města nebo městské části (dále jen obce) souhrn již realizovaných opatření, ale návrh aktivit do budoucna. Mohou tedy uspět i obce, které sice ještě v rodinné politice nejsou příliš aktivní, ale mají snahu a odhodlání nastartovat podporu rodin v obci, která bude vycházet z relevantních informací o potřebách rodin a bude na tyto potřeby reagovat. Plán rozvoje rodinné politiky schválený zastupitelstvem obce může obec předložit jako bonusový materiál. Více informací o soutěži na www.mpsv.cz (Rodina a ochrana práv dětí). (tz)

Závažná témata děti stále častěji řeší přes on-line kanály

V loňském roce přijala Linka bezpečí 158 573 telefonátů dětí, které hledaly pomoc při řešení problémů. To je průměrně 430 hovorů denně.

„Společným cílem nás všech musí být maximální ochrana dětí před jakýmkoli druhem násilí. V ČR neexistuje dostatečná síť preventivních a krizových služeb pro děti a rodiny. Když už se děti ve složité situaci ocitnou, musí existovat co nejširší nabídka dostupné pomoci. Linku bezpečí vnímám jako klíčovou službu, která nabízí okamžitou nízkoprahovou pomoc všem dětem v krizi z celé ČR," uvedla ministryně práce a sociálních věcí Michaela Marksová. Se závažnými tématy děti Linku bezpečí stále častěji kontaktují prostřednictvím on-line kanálů – e-mailem a přes chat. Jejich podíl se oproti loňskému roku téměř zdvojnásobil.

Výhody on-line komunikace

Prostřednictvím on-line kanálů děti Linku bezpečí kontaktují především se závažnými rodinnými problémy, jako jsou zneužívání či týrání, a s osobními tématy, mezi nimiž dominují sebepoškozování či sebevražedné tendence. „Závažnost problémů, které s námi děti přes on-line prostředí řeší, dokládá rostoucí význam těchto našich dvou služeb. Potvrzuje se, že on-line komunikace je běžnou součástí světa mladých. Komunikace o závažných tématech se mnohým dětem jeví snazší písemnou formou. Při psaní nemusejí skrývat pláč, který tato témata často provází. Je pro ně jednodušší některé věci napsat, než vyslovit," vysvětlil Peter Porubský, vedoucí Linky bezpečí.

E-mailová poradna a chat

Zatímco v rámci e-mailové poradny byl zaznamenán nárůst počtu dotazů ohledně šikany, prostřednictvím chatu se konzultanti Linky bezpečí nejčastěji věnovali dětem, které hovořily o pokusech či myšlenkách ukončit svůj život. Dalším klíčovým tématem byly zkušenosti dětí se sebepoškozováním, hledání jiných forem úlevy, aby se této nebezpečné formy úlevy zbavily.

Pokračování na straně 2

FOTO: © BOUMENJAPET | DREAMSTIME.COM

ČSSZ

V ČR žije už přes 600 seniorů, kterým je více než sto let

Podle statistik České správy sociálních zabezpečení (ČSSZ) žilo v Česku na konci loňského roku 604 seniorů, kteří se narodili v letech 1907 až 1915. Převažovaly mezi nimi tradičně ženy, kterých k 31. prosinci 2015 bylo 526, mužů z uvedených ročníků narození pak bylo 78. Vůbec nejstaršími důchodci, které má ČSSZ v evidenci, jsou dvě ženy – obě narozené v roce 1907, starší z nich žije v Jihomoravském kraji, druhá ve Zlínském kraji. Nejstarší muž je o dva roky mladší, narodil se v roce 1909 a je z Libereckého kraje. Nejvíce sto- a víceletých občanů (107) žije v Praze. U příležitosti stých narozenin obdrží senioři rozhodnutí o zvýšení důchodu o 2 000 Kč a osobní dopis od ministryně práce a sociálních věcí Michaely Marksové. (tz)

Rozhovor

Iva Merhautová: Trváme na zavedení stropu pro odchod do starobního důchodu na 65 let

Změny v důchodovém systému se dříve nebo později dotknou každého z nás. O novinkách, které se připravují na Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR, jsme si povídali s ing. Ivou Merhautovou, MBA, náměstkyní pro sociálně pojistné systémy.

Na jakých změnách v důchodovém systému nyní pracujete?

Zabýváme se těmi, které doporučila důchodová komise. Momentálně připravujeme paragrafové znění novely zákona, která by měla výši plateb na sociální pojištění navázat na počet dětí. Předpokládáme, že v dubnu by mohl být návrh předložen vládě. Oproti původnímu plánu jsme nyní upravili výši navrhovaných sazeb. Rodinám s dětmi by se sazba na sociálním pojištění neměla zvedat na navrhovaných 7,5 procenta ani poté, co přestanou s výchovou. Odvody se tedy skutečně zvýší jen bezdětným. A rodiny s dětmi budou mít doživotní výhodu v nižší sazbě, a když budou vychovávat více dětí, dostanou na sociálním pojištění slevu. *(Pozn. red. U jednoho dítěte zůstane sazba na dosavadních 28 procentech. Při dvou dětech by klesla na 26,5 procenta, se třemi dětmi na 24 procent a se čtyřmi a více dětmi na 21,5 procenta. Bezdětní by nově zaplatili 29 procent.)*

Dávají smysl slevy za děti na sociálním pojištění, když už jsou slevy za děti na daních? Navíc je současná vláda navyšuje.

To souvisí s daňovým systémem. My chceme, aby i v pojistném systému rodiče vychovávali budoucí plátce pojistného. A to nejen pro sebe, ale i pro lidi, kteří děti z nějakého důvodu mít nemohou.

Je jisté, že tato změna začne platit od začátku roku 2017?

To pravděpodobně nestihneme, možná to bude od poloviny roku 2017. Ta změna s sebou přináší potřebu administrativních změn, na které se bude muset Česká správa sociálního zabezpečení připravit.

Pracujete také na dalším doporučení důchodové komise, aby lidé trávili v důchodu čtvrtinu života. S tím souvisí i zavedení stropu na 65 letech. Celkem rázně se proti němu postavilo Ministerstvo financí ČR. Už jste to s kolegy řešila? Jak moc zásadní ta jejich připomínka je?

Ano, jednali jsme o tom s náměstkem Janem Gregorem. Kolegové z Ministerstva financí ČR doporučují vyšší strop na hranici 67 let. My však trváme na 65 letech, protože jsme si udělali srovnání odchodů do starobních důchodů ve 32 zemích – hlavně jde o státy EU, ale také třeba USA – a jen tři země mají důchodový věk na hranici 67 let a další k němu pouze směřují. Jsou naopak země, které nemají ani těch 65 let. My – pokud náš návrh bude přijat – se na strop ve věku 65 let dostaneme až po roce 2030, nyní jsme níž a důchodový věk do té doby postupně poroste. Je také důležité podotknout, že v postkomunistických zemích je naděje dožití nižší než v západních zemích. Například v Norsku, kde se chodí do důchodu v 67 letech, je naděje dožití u mužů delší o 4,5 roku a u žen o 2,5 roku.

Váš návrh zároveň ale počítá s tím, že důchodový věk by měl i po roce 2030 dál růst, tak aby lidé strávili v důchodu zmíněnou čtvrtinu života. Výpočty důchodové komise mluví o tom, že dnes narozené děti by měly jít do důchodu zhruba ve věku 69 let.

Ano, návrh počítá s tím, že se v budoucnu každých pět let udělá demografická analýza a případně se důchodový věk bude upravovat. Předpokládáme, že se bude spíše zvyšovat, než snižovat. To zastropování tedy není absolutní.

Není to nakonec jen odsunutí nepříjemného rozhodování o zvyšování důchodového věku na budoucí generace politiků? Nebojíte se toho, že to povede ke kolapsu důchodového systému, když v budoucnu politici nenajdou odvahu zvýšit lidem důchodový věk?

Je velmi těžké se vyjádřit k tomu, co bude do budoucna – k demografickému vývoji i délce dožití. Také jsme oslovováni lidmi, kteří jsou dnes ve špatném zdravotním stavu a nejsou schopni pracovat do 65 let. Jde o náročné pracovní činnosti a pro ně musíme naopak vymýšlet, jak mohou do důchodu odcházet ještě dříve. U náročných činností a profesí to bude více individuální a musí se též rozhodovat podle budoucího vývoje. Před dvaceti lety také nikdo netušil, jakým způsobem poroste věk dožití, jakou budeme mít zdravotní péči, jak dlouho budou lidé schopni pracovat. Dnes máme v pobytových zařízeních sociálních služeb lidi kolem devadesáti let, před dvaceti roky tam byli i šedesátníci. My to opravdu musíme zčásti nechat budoucímu vývoji.

Náměstkyně ing. Iva Merhautová, MBA, řídí na Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR oddělení koordinace sociálního zabezpečení a odbory sociálního pojištění, posudkové služby a výkonu posudkové služby. FOTO: ARCHIV MPSV

Podle vás je to tedy naopak zodpovědné nechat rozhodnutí o dalším růstu důchodového věku na budoucích politicích?

Ono to není jen o politicích. Bude to i o odbornících, kteří budou zpracovávat prognózy pro rozhodnutí politiků.

Mluvila jste o tom, že bude potřeba řešit předčasné odchody do důchodu lidí v těžkých profesích. Jak jste daleko s přípravou návrhu na řešení této situace?

Nyní je po řešení velká poptávka ze strany některých profesí. Je to dáno mimo jiné tím, že vláda nedávno schválila návrh na dřívější odchod do důchodu pro horníky, kteří pracují v hlubinných dolech. Ozvali se například z Lesů ČR, aby se myslelo třeba na dřevorubce, a ozvali se i další lidé z náročných profesí. Mohlo by jít například také o pracovníky z chemického průmyslu nebo z hutnictví. Zvažujeme, jaké činnosti vybrat. Opatření chceme směrovat do třetího pilíře, zaměstnavatelé by do něj lidem v těžkých profesích měli v budoucnu přispívat povinně. Lidé by pak mohli ze spoření na penzi a z těchto zaměstnavatelských příspěvků čerpat již dříve schválené předdůchody. Detaily ale teprve řešíme. Návrh bychom rádi dokončili ještě v tomto volebním období, ale spíše nepředpokládám, že by začal platit už v roce 2017.

Jiří Hovorka

Proč hrozí živnostníkům nízký důchod?

Osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ), které odvádějí nízké platby na sociální pojištění, by měly zvážit, zda mají zajištěno přiměřené finanční zajištění pro sebe a své blízké na stáří.

V důchodovém zabezpečení zaměstnanců a OSVČ existují rozdíly, které si mnoho živnostníků neuvědomuje. Mohou tak být v budoucnu vystaveni nepříznivým důsledkům velmi malého důchodu.

Zaměstnanci vs. OSVČ

Výše důchodu, ať už starobního nebo invalidního, příp. pozůstalostního je určena celkovou dobou důchodového pojištění a výší vyměřovacích základů, ze kterých se platí pojistné na důchodové pojištění. U doby pojištění není v praxi mezi zaměstnanci a OSVČ prakticky rozdíl. Velký rozdíl, a to se zásadním dopadem na budoucí důchod, je ale v určení částky (vyměřovacího základu), z níž se pojistné platí. U zaměstnance je každý rok základem celý hrubý příjem. U OSVČ vykonávající hlavní činnost je ale základem obvykle jen zákonné minimum, což je polovina daňového základu. Pokud má OSVČ příjmy, které odpovídají přibližně průměrné mzdě zaměstnance, tzn., že rozdíl mezi příjmy a výdaji činí 26 tisíc Kč měsíčně, na rozdíl od něj se jí započte jako základ pro výpočet důchodu pouze polovina, tj. 13 tisíc Kč na měsíc, neboť z této částky odvedete pojistné na důchodové pojištění.

Jaká jsou doporučení?

Každá OSVČ si může podle vlastního uvážení stanovit základ pro placení pojistného vyšší. Zkušenosti z letité praxe však ukazují, že tento postup není využíván a je naprosto výjimečný. Propad příjmů v okamžiku odchodu do důchodu a při ukončení samostatné výdělečné činnosti bude pro OSVČ daleko citelnější než pro většinu zaměstnanců. Pokud OSVČ neplatila nebo neplatí významně nadprůměrné pojistné na důchodovém pojištění minimálně na úrovni cca 4–5 tisíc Kč měsíčně a výše, měla by důkladně zvážit posílení zabezpečení na stáří. K tomu lze využít několik možností:

- především je možné zvýšit pojistné placené správě sociálního zabezpečení, a tím dosáhnout vyššího průměrného základu pro výpočet důchodu (roky s placením nižšího pojistného budou vyváženy budoucími roky s placením vyššího pojistného),
- lze se zapojit do systému doplňkového penzijního spoření (tzv. III. pilíře), kde je spoření podporováno státním příspěvkem a daňovým zvýhodněním,
- je možné využít jiných forem úspor.

V případě dotazů se OSVČ mohou obrátit na pracovníky okresních správ sociálního zabezpečení.

Z INFORMAČNÍHO DOPISU, KTERÝ BYL V ÚNORU LETOŠNÍHO ROKU ROZESLÁN OSVČ

Opatření ke snížení nezaměstnanosti se daří plnit

Vláda na svém jednání 24. února projednala materiál mapující plnění opatření, která mají pomoci řešit problémy na trhu práce v ČR. Ze 37 opatření se úspěšně daří plnit většina, čtrnáct z nich je už dokonce splněno.

Aktivizační opatření k řešení nepříznivé situace na trhu práce schválila vláda na začátku listopadu 2014 na základě diskuze se sociálními partnery a jejich plnění průběžně vyhodnocuje. Jednotlivá opatření pomáhají především se zvyšováním efektivity podpory vytváření nových pracovních míst, upravují systém rekvalifikací a týkají se také rozšíření oblastí, kam se mohou poskytovat investiční pobídky. Zaměřují se na pomoc skupinám lidí, kteří v současnosti velmi obtížně hledají pracovní uplatnění – především lidem nad padesát let, studentům a absolventům škol, ženám po rodičovské dovolené nebo lidem nacházejícím se dlouhodobě v evidenci uchazečů o zaměstnání. „Řada změn a upřesnění vychází z praktických zkušeností s fungováním trhu práce. Jdeme cestou zlepšování opatření, která již nyní v praxi pomáhají lidem najít a udržet si pracovní místa. Prodloužili jsme také dobu, po níž bude možné takto vzniklá pracovní místa spolufinancovat," uvedla ministryně práce a sociálních věcí Michaela Marková.

FOTO: © BOWE15 | DREAMSTIME.COM

Třicet sedm aktivizačních opatření

Ve vládě předloženém materiálu bylo popsáno průběžné plnění jednotlivých 37 opatření legislativní i nelegislativní povahy včetně revize systému rekvalifikací, úpravy systému investičních pobídek, ve kterém se rozšířily oblasti, do nichž lze poskytovat investiční pobídky, a to o regiony s mírou nezaměstnanosti o 25 procent vyšší, než je průměrná míra nezaměstnanosti v ČR, a o území zvýhodněných průmyslových zón schválených vládou. Větší bude i podpora principů sociální ekonomiky nebo zvyšování efektivity opatření v rámci aktivní politiky zaměstnanosti. Důležitou součástí jsou i kroky k důsledkému potírání diskriminace na trhu práce a všech známých forem nelegální práce. Opatření se zaměřují i na podporu získávání praktických dovedností formou stáží a odborných praxí pro studenty a absolventy škol.

Financování převážně z evropských fondů

Kontrola plnění jednotlivých opatření probíhá prostřednictvím závazného harmonogramu, kde je jasně definována odpovědnost za splnění konkrétních opatření. V současné době je zcela splněno 14 opatření, sedm opatření je pravidelně naplňováno, neboť jde o opatření, která jsou svým charakterem časově průřezová, 15 opatření je řešeno, jedno opatření bylo pozastaveno.

Aktivizační opatření byla navržena ve spolupráci se sociálními partnery a navazují na koncepční a strategické materiály vlády, přičemž jsou provázána s Akčním plánem vlády na podporu hospodářského růstu a zaměstnanosti v České republice. Navrhovaná opatření jsou financována převážně z Evropských strukturálních fondů.

ZDROJ: WWW.VLADA.CZ (tz)

Rodina

Závažná témata děti častěji řeší přes on-line kanály

Pokračování na straně 2

Podobný trend zaznamenala v loňském roce také Rodičovská linka, jež nabízí odbornou pomoc rodičům při řešení problémů související s jejich dětmi. „Vzhledem k tomu, že na rozdíl od Linky bezpečí funguje Rodičovská linka pouze ve všední dny v odpoledních hodinách, je nabídka e-mailové poradny více než namístě, což dokládá, že ji stále více rodičů pro komunikaci využívá," doplnila Kateřina Schmidová, vedoucí Rodičovské linky. Mezi nejčastější témata na Rodičovské lince patřily rozvod v rodině a před- a porozvodové uspořádání péče o děti. Zaznamenán byl rovněž nárůst tématu šikana. *(tz)*

Témata, s nimiž se děti obracejí na chat Linky bezpečí (rok 2015)

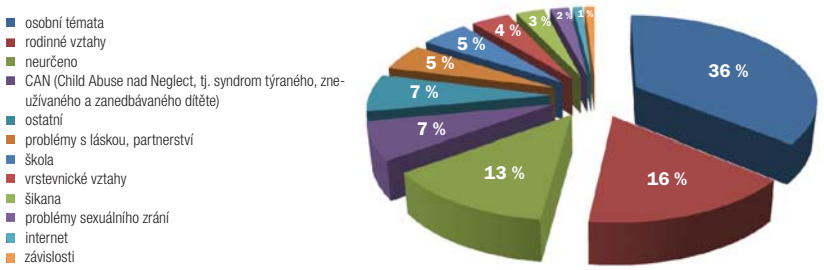

Za zneužití dávek a podvody hrozí i odnětí svobody

Během loňského roku odhalili zaměstnanci Úřadu práce ČR téměř 16 680 případů neoprávněného pobírání sociálních dávek. Celková výše škody přesáhla loni 103,5 mil. korun. Padlo už i několik obvinění a také trestů odnětí svobody.

K neoprávněnému pobírání dochází především v oblasti nepojistných sociálních dávek. Jde hlavně o příspěvky a doplatky na bydlení, příspěvky na živobytí, v menší míře pak o příspěvky na péči, zvláštní pomůcku, mobilitu nebo dávky mimořádné okamžité pomoci. Výjimečné ale nejsou ani případy neoprávněného pobírání rodičovského příspěvku a podpory v nezaměstnanosti či při rekvalifikaci. „V poslední době roste počet případů, kdy se lidé snaží falšovat doklady v případě žádostí o příspěvek na bydlení. Například fiktivně rozdělují rodiny a někteří jejich členové si nahlásí trvalý pobyt jinde. Ve skutečnosti ale žijí a hospodaří společně," uvádí příklad generální ředitelka Úřadu práce ČR Kateřina Sadílková.

Více prostoru pro sociální šetření

Klienti Úřadu práce ČR také zatajují své veškeré příjmy, padělají dokumenty, nenahlásí nástup do zaměstnání či pobyt v zahraničí, hospitalizaci nebo třeba narození dalšího dítěte. Úřadu práce ČR se daří v rámci vnitřního kontrolního systému tyto případy dobře odhalovat. „Naši zaměstnanci šetří příjmy za rozhodná období, které klienti dokládají při žádosti o přiznání nebo vyplacení dávek ze systému státní sociální podpory či hmotné nouze. Pokud se ukáže, že žadatel předkládal nepravdivé či falešné informace, musí vyplacené peníze vrátit zpět," vysvětluje ředitelka Odboru pro sociální věci Generálního ředitelství Úřadu práce ČR Zdeňka Cibulková. V tomto ohledu se pozitivně projevuje personální posílení v oblasti nepojistných sociálních dávek. Zaměstnanci úřadu mají více prostoru k provádění sociálních šetření, a to jak ohlášených, tak i namátkových, v místě pobytu klientů. Díky tomu se daří snižovat riziko zneužití dávek.

Dobrá spolupráce s policií se vyplácí

Úřad práce ČR má velmi dobře nastaven vnitřní kontrolní systém stejně jako spolupráci se státním zastupitelstvím, Policií ČR a obcemi. Jeho zaměstnanci využívají při odhalování neoprávněného pobírání dávek také znalosti místních poměrů či veřejně dostupných informací ze sociálních sítí. Pokud získají podezření, že se konkrétní klient pobírající dávky dopouští podvodu či trestného činu, oznámí ihned tuto skutečnost příslušnému státnímu zastupitelství nebo Policii ČR. „Nejčastěji se tak děje v případech, kdy máme podezření z padělání nájemních smluv, dokladů o úhradě nájemného a energií či podpisů společně posuzovaných osob nebo pronajímatelů," vyjmenovává ředitel Krajské pobočky Úřadu práce ČR v Českých Budějovicích Ivan Loukota. Systém funguje i obráceně – pokud policie zjistí, že si některý z klientů neoprávněně „přivydělává" třeba prodejem druhotných surovin (nejčastěji železného šrotu), nahlásí to Úřadu práce ČR. Na základě vzájemné spolupráce padlo už i několik rozsudků. Většinou jde o podmíněné tresty odnětí svobody. Někteří klienti si ale trest odpykávají ve vězení.

Úředníci mají přístup do evidence obyvatel

Poměrně často také dochází k tomu, že příbuzní klientů, jež pobírali některou z nepojistných sociálních dávek a zemřeli, opomenou tuto skutečnost (ať už úmyslně nebo z neznalosti zákona) sdělit Úřadu práce ČR. „Je třeba si uvědomit, že pečující osoby a někteří poskytovatelé sociálních služeb mají ohlašovací povinnost, a jsou tedy plně zodpovědní za její porušení," zdůrazňuje ředitelka Krajské pobočky Úřadu práce ČR pro hl. m. Prahu Blanka Havlík. Situaci, kdy úředníci neměli vždy k dispozici aktuální informace o příjemcích dávek v případě jejich úmrtí, pomohla vyřešit změna v roce 2014, když Úřad práce ČR získal přístup do evidence obyvatel.

Propracovaný kontrolní mechanismus

Svůj díl odvádí i propracovaný kontrolní mechanismus programových aplikací, kdy se sehrávají data z finančních úřadů, České správy sociálního zabezpečení a jednotlivých databází dávek, které Úřad práce ČR vyplácí. „Řadu pozitiv přinesla v tomto ohledu také ještě mnohem užší spolupráce útvarů uvnitř úřadu. Tedy zaměstnanců, kteří spravují agendu nepojistných sociálních dávek a zaměstnanosti. Díky tomu a větší míře kontrol a sociálních šetření se nám daří častěji odhalovat neoprávněně vyplacené dávky," uzavírá ředitelka Krajské pobočky Úřadu práce ČR ve Zlíně Miriam Majdyšová. Úřad práce ČR dělá maximum proto, aby zamezil neoprávněnému čerpání dávek a příspěvků ze státního rozpočtu.

ZDROJ: ÚŘAD PRÁCE ČR

FOTO: © JIRI VACLAVEK | DREAMSTIME.COM, © MTL278 | DREAMSTIME.COM

Příklady zneužití nepojistných sociálních dávek:

- *V říjnu 2015 byl vydán trestní příkaz proti klientce, která způsobila Úřadu práce ČR škodu ve výši 34 920 Kč, když pro posouzení nároku na doplatek na bydlení zfalšovala doklad o úhradě nájemného. Soud ženě uložil podmíněný trest odnětí svobody v trvání osmi měsíců, s odkladem na dva roky.*
- *Klientka opakovaně předkládala kontaktnímu pracovišti Úřadu práce ČR falešné ústřižky složenek o platbě nájmu, aby mohla pobírat doplatek na bydlení. Pronajímateli ale nájemné neplatila a dávky použila pro svou potřebu. Tímto jednáním se dopustila podvodu a od soudu odešla s podmíněným trestem odnětí svobody v délce trvání pěti měsíců. Zároveň musela Úřadu práce ČR uhradit vzniklou škodu ve výši 34 680 Kč.*
- *Klient tvrdil, že nemá příjem a žádné peníze k dispozici. Požádal tedy o dávky hmotné nouze. Při prověřování podkladů se ukázalo, že podával daňové přiznání, což se zaměstnancům Úřadu práce ČR zdálo podezřelé. Muže proto vyzvali, aby věc vysvětlil. Tvrdil, že zdaňoval staré faktury. Nakonec se ale prokázalo, že mu v rámci daňového přiznání vznikl přeplatek, který si nechal poslat na svůj vlastní účet, a tuto informaci vědomě Úřadu práce ČR zatajil. Výsledkem bylo pozastavení výplaty dávek v hmotné nouzi a vyčíslení přeplatku ve výši 33 281 Kč, který klient bude muset úřadu vrátit. V současné době probíhá správní řízení.*
- *Klientka, která pobírala příspěvek na péči, zemřela. Manžel, jako pečující osoba, neoznámil její úmrtí a dávku dále pobíral a užíval pro svou potřebu. Celková škoda dosáhla téměř 400 000 Kč. Vše odhalily zaměstnankyně příslušného kontaktního pracoviště Úřadu práce ČR ve chvíli, kdy získaly přístup do evidence obyvatel. Případ skončil u soudu a manžel byl odsouzen k podmíněnému trestu odnětí svobody.*
- *Soud uložil nepodmíněný trest odnětí svobody na 20 měsíců v případě klienta, který zatajil pravdivé informace o svém majetku, když žádal Úřad práce ČR o příspěvek na živobytí a doplatek na bydlení (vlastnil nemovitost a několik motorových vozidel). Vzniklá škoda činila 120 000 Kč.*
- *Klientka zatajila příjmy manžela jako společně posuzované osoby v rámci pobírání příspěvku na bydlení. Celková škoda dosáhla 118 128 Kč. Úřad práce ČR na ni podal trestní oznámení Policii ČR a ta ji ve zkráceném přípravném řízení zpracovala. Soud pak uložil ženě podmíněný trest odnětí svobody.*
- *Klientka pobírala příspěvek na živobytí. K tomu si přivydělávala sběrem šrotu. Během půl roku si tak přišla na 75 000 Kč. Tuto skutečnost ale „opomněla" Úřadu práce ČR sdělit. Následně byla odsouzená za padělání částek o úhradách za bydlení, neoznámení příjmů a zatajení skutečného počtu společně posuzovaných osob.*
- *Klientka pobírající příspěvek na péči zemřela. Její rodina to Úřadu práce ČR nenahlásila, stejně jako předtím nenahlásila, že paní byla hospitalizovaná. Vše se zjistilo až po vypořádání dědického řízení na základě vrácené platby ze zrušeného účtu klientky. Dědicem byl syn, který odmítl neoprávněně přijaté částky vrátit. Učinil tak až těsně před podáním žaloby.*

ZDROJ: ÚŘAD PRÁCE ČR

Z regionu

Lidé se záznamem v trestním rejstříku dostali novou šanci

Díky spolupráci Úřadu práce ČR a Probační a mediační služby dostalo 25 lidí s trestní minulostí z Moravskoslezského kraje šanci na získání práce, a tím pádem na rychlejší návrat do běžného života.

Návrat lidí s trestní minulostí do běžného života nebývá vždy jednoduchý. Stejně jako jejich snaha získat práci. Zaměstnavatelé se často obávají takového člověka přijmout a ten se pak dostává do začarovaného kruhu. Výsledkem pak může být další trestná činnost. „Jednou z cest, jak těmto lidem alespoň trochu ulehčit návrat do běžného života, je příprava pro vstup na trh práce a osvěta mezi zaměstnavateli," říká ředitelka Krajské pobočky Úřadu práce ČR v Ostravě Yvona Jungová. Úřad práce ČR spolupracuje v tomto ohledu s řadou organizací. A tato činnost přináší své výsledky. Důkazem toho je i společná Deklarace o spolupráci Probační a mediační služby a Úřadu práce ČR, týkající se zaměstnání klientů Probační a mediační služby v rámci nástrojů a opatření aktivní politiky zaměstnanosti. V jejím rámci se podařilo v uplynulém roce podpořit v Moravskoslezském kraji osoby s trestní minulostí v návratu na trh práce.

Jak se vybírali vhodní kandidáti?

Podstatou pilotního projektu bylo vytipovat vhodné kandidáty z evidence Úřadu práce ČR, poskytnout jim cílené poradenství, individuální přístup a aktivity, díky nimž se zvýšila jejich zaměstnatelnost. „Projekt byl určen klientům Probační a mediační služby, kterým byl uložen trest obecně prospěšných prací nebo byli podmínečně propuštěni s dohledem. Zároveň šlo buď o prvopachatele, nebo i o pachatele s opakovanou trestnou činností, kteří jsou vedeni v evidenci Úřadu práce ČR jako uchazeči o zaměstnání a kteří projevili snahu o nápravu a dali souhlas s umístěním na podporovaná pracovní místa," vysvětluje vedoucí střediska Probační a mediační služby v Ostravě Kateřina Kuchtová. Úřad práce ČR připravil individuální akční plány včetně časového harmonogramu aktivit směřující k zajištění vhodného uplatnění uchazečů o zaměstnání na trhu práce.

Ve spolupráci se bude pokračovat

Pětadvacet účastníků tohoto projektu, z nichž mělo téměř 50 procent základní vzdělání, absolvovalo cílené poradenství, bilanční diagnostiku, rekvalifikaci nebo se třeba naučili správně napsat životopis. Zároveň probíhala komunikace se zaměstnavateli v regionu. Nakonec se jich do programu zapojilo devět. Z celkového počtu lidí, kteří projektem prošli, jich získalo novou práci sedm (28 procent). Devět účastníků – 36 procent – musel Úřad práce ČR sankčně vyřadit, protože odmítli spolupracovat. Ze zbývajících devíti klientů zůstala část v evidenci Úřadu práce ČR, část je opět ve výkonu trestu. „Přestože se nám podařilo umístit do zaměstnání jen část klientů Probační a mediační služby, hodnotíme výsledek naší společné činnosti velmi kladně. Naučili jsme se řadu věcí a ověřili si v praxi, že cílená práce s lidmi, kteří za sebou mají trestní minulost, se vyplácí a může přinášet své výsledky. Rozhodně budeme ve spolupráci pokračovat i nadále," uzavírá Yvona Jungová.

ZDROJ: ÚŘAD PRÁCE ČR

OZP

Loni poskytl Úřad práce ČR na podporu zaměstnávání zdravotně handicapovaných 4,38 miliardy korun

V Česku žije zhruba jeden milion lidí se zdravotním postižením. I kvůli zažitým předsudkům se ne každému z nich podaří najít vhodnou práci. Stát se proto snaží zaměstnavatele motivovat.

Na konci ledna 2016 evidoval Úřad práce ČR 59 533 osob se zdravotním postižením (OZP), tedy 12,7 procenta z celkového počtu uchazečů. Na podporu jejich zaměstnávání poskytl během 12 měsíců loňského roku 4,38 mld. korun. „V zaměstnávání osob se zdravotním postižením bychom si měli vzít příklad z praxe ve vyspělých státech. Tito lidé rozhodně nemusejí být pro firmy přítěží, ale naopak přínosem," upozorňuje generální ředitelka Úřadu práce ČR Kateřina Sadílková. „Často stačí jen vhodně upravit pracovní prostředí, zařazení nebo pracovní dobu, a zaměstnavatelé tak mohou získat spolehlivého zaměstnance, jehož pracovní výkon bude srovnatelný s tím, jaký odvádí jeho ‚zdravý' kolega," doplňuje ředitel Odboru zaměstnanosti Generálního ředitelství Úřadu práce ČR Jan Karmazín.

FOTO: © MARKO VOLKMAR | DREAMSTIME.COM

Jaké příspěvky může zaměstnavatel získat?

- Příspěvek na chráněné pracovní místo je určen na pořízení potřebného vybavení zřizovaného pracovního místa. Podmínkou je, že takové místo musí být obsazeno minimálně tři roky. Při rozhodování o přiznání příspěvků bere Úřad práce ČR v potaz celkovou situaci na trhu práce v daném regionu. Celková částka, kterou Úřad práce ČR vyplatil od ledna do prosince 2015 v rámci této agendy, činila 53 184 293 Kč.
- Úřad práce ČR může na chráněné pracovní místo poskytnout zaměstnavateli nebo živnostníkovi se zdravotním postižením i příspěvek na částečnou úhradu provozních nákladů. Roční výše příspěvku činí nejvýše 48 tisíc korun. Během 12 měsíců loňského roku vyplatil Úřad práce ČR zaměstnavatelům touto cestou celkem 3 090 941 Kč.
- Jestliže zaměstnavatel zaměstnává více než 50 procent osob se zdravotním postižením z celkového počtu zaměstnanců a zároveň splňuje podmínku, že tito zaměstnanci pracují na chráněných pracovních místech, může si požádat o refundaci 75 procent skutečně vynaložených nákladů na jejich mzdy nebo platy včetně pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění. Zaměstnavatelé, u nichž je v pracovním poměru více než 50 procent osob se zdravotním postižením z celkového počtu zaměstnanců na chráněných pracovních místech, mohou požádat o poskytnutí příspěvku i na podporu zaměstnávání osob zdravotně znevýhodněných. Od ledna do prosince 2015 poskytl stát zaměstnavatelům v rámci této agendy 4 320 059 422 Kč.
- Pokud firma zaměstnává osoby se zdravotním postižením, může také uplatnit slevu na dani. V případě každého pracovníka s 1. nebo 2. stupněm invalidity činí sleva na dani 18 tisíc korun, v případě zaměstnance ve 3. stupni invalidity pak 60 tis. korun ročně.

ZDROJ: ÚŘAD PRÁCE ČR

ePortál ČSSZ nabízí další možnost kontroly tzv. šedé ekonomiky

Prostřednictvím ePortálu České správy sociálního zabezpečení si zaměstnanci mohou zjistit, zda je jejich zaměstnavatelé přihlásili k pojištění a z jakého příjmu za ně odvedli pojistné.

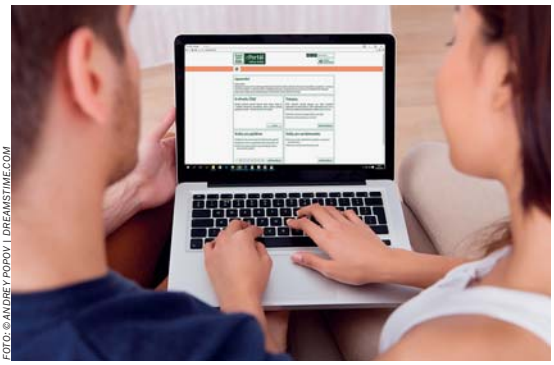
FOTO: © ANDREY POPOV | DREAMSTIME.COM

Přihlásil mě zaměstnavatel k pojištění, aby se mi evidovaly odpracované roky na důchod? Shodují se příjmy, které mám na výplatní pásce od zaměstnavatele, s příjmy, jež eviduje Česká správa sociálního pojištění (ČSSZ) pro důchodové účely? Na takové otázky může být při sepisování žádosti o důchod mnohdy pozdě. Klientům ČSSZ na ně umí dát jasné odpovědi *e*Portál ČSSZ. Díky němu každý zaměstnanec obratem mj. zjistí a v podstatě si „zkontroluje“, zda si jeho zaměstnavatel plní povinnosti. V případě pochybností může včas zasáhnout. *e*Portál ČSSZ má tak potenciál stát se účinným kontrolním nástrojem.

Tzv. černá mzda snižuje důchod

Je potřeba si uvědomit, že pouze výdělky, které ČSSZ eviduje, jsou tzv. vyměřovacím základem pro výpočet důchodu. Pobírání části mzdy „na ruku“ má velký vliv na výši nejen starobního, ale i důchodu invalidního či pozůstalostního. Především mladí lidé v produktivním věku si často nepřipouštějí, že důchod se jich nemusí týkat jen v seniorském věku, ale že v jejich životě mohou nastat situace, kdy kvůli dlouhodobé nemoci či vážnému úrazu bude jejich rodina či oni samotní spoléhat na důchod. Potvrzují to i zkušenosti pracovníků ČSSZ a okresních správ sociálního zabezpečení, kteří ve své praxi zaznamenávají rozčarování některých žadatelů o důchod už při sepisování žádosti, ale zejména poté, co se lidé seznámí s výší důchodu, který jim byl vypočten na základě odpracovaných let a příjmů. Obdobně to platí i u nemocenských dávek, kdy jejich výše závisí taktéž na příjmu, který zaměstnavatel vykázal na příslušných tiskopisech.

Služby *e*Portálu všem – i bez „datovek“

Mnohé klienty od využívání *e*Portálu ČSSZ dosud odrazuje nutnost vlastnit datovou schránku. ČSSZ má proto připravený záměr na zjednodušení přístupu k *e*Portálu dalším klientům. Hodlá zahájit realizaci projektu, který umožní poskytovat veřejnosti vlastní autentizační (přihlašovací) údaje. ČSSZ chce nabídnout klientům takové přívětivé prostředí, díky němuž sami budou plynule přecházet na elektronickou komunikaci s úřadem. Za tímto účelem je ČSSZ připravena, v součinnosti s Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR a Ministerstvem vnitra ČR, podniknout další kroky a pomocí vlastních autentizačních údajů umožnit plošný přístup občanům ke službám *e*Portálu ČSSZ. Realizaci projektu na vydávání vlastních autentizačních údajů zahájí ČSSZ po podpisu memoranda o spolupráci mezi Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR a Ministerstvem vnitra ČR.

Přihlašování do *e*Portálu ČSSZ bude rovněž možné prostřednictvím elektronického občanského průkazu (eOP) poté, co Ministerstvo vnitra ČR začne plošně a bez poplatků vydávat elektronický občanský průkaz s čipem. Ten má sloužit jako „klíč“ s autentizační funkcí i pro vzdálené přihlášení k systémům eGovernmentu veřejné správy. Jedním z nich je právě i *e*Portál ČSSZ.

Počet uživatelů *e*Portálu ČSSZ roste

Počet volání služeb *e*Portálu ČSSZ (bez tiskopisů) za rok 2015 činil 65 878. Největší zájem byl o služby náhled na informativní osobní list důchodového pojištění a přehled dob důchodového pojištění. *e*Portál ČSSZ však nabízí širokou škálu služeb užitečných jak pro občany, tak podnikatele či zaměstnavatele, např. informace o stavu a průběhu vyřizování žádosti o dávku nemocenského pojištění, informace o stavu pohledávek na pojistném a penále, informace o výši a druhu pobíraného důchodu, zaslání žádostí nebo podání tiskopisů (více na http://eportal.cssz.cz).

Rovněž počet osob dobrovolně komunikujících s ČSSZ elektronicky stoupá. Každoročně je zaznamenán nárůst u všech elektronických podání předepsaných tiskopisů. Nejvíce elektronickou komunikaci využívají zaměstnavatelé, kteří nejčastěji zasílají evidenční listy důchodového pojištění, oznámení o nástupu do zaměstnání/skončení zaměstnání a přehledy o výši pojistného. Např. v loňském roce ČSSZ přijala elektronicky 5 144 111 evidenčních listů důchodového pojištění (nárůst o 10 procent oproti roku 2014), 2 560 045 oznámení o nástupu do zaměstnání/skončení zaměstnání (nárůst o 15 procent) a 2 040 659 přehledů o výši pojistného (nárůst o 16 procent).

Jednodušší komunikace mezi úřady

Prostřednictvím svého *e*Portálu se ČSSZ aktivně podílí na rozvoji eGovernmentu v ČR a snižování administrativní náročnosti transferu údajů. Na bázi tzv. B2B komunikace umožňuje ČSSZ elektronickou výměnu dat mezi ní a dalšími institucemi státní správy. Díky možnosti vzájemně propojit jednotlivá rozhraní informačních systémů může ČSSZ poskytovat informace, na něž mají orgány státní správy ze zákona nárok, automatizovaně elektronickou cestou. Tím, že součástí *e*Portálu ČSSZ je rovněž rozhraní, ke kterému se orgány veřejné moci mají možnost připojit, existuje výrazný potenciál pro snižování administrativy a nákladů ve státní správě, spojený s výměnou informací. K rozhraní *e*Portálu ČSSZ se v loňském roce připojil informační systém Celní správy České republiky a Státního úřadu inspekce práce (SÚIP). Generální ředitelství cel (GŘC) ocenilo vysokou úroveň automatizace procesů, která jednak přináší zrychlení a zjednodušení výkonu v působnosti Celní správy České republiky a v neposlední řadě snižuje její nákladovost. Proto i do budoucna bude spolupráce mezi GŘC a ČSSZ pokračovat.

Jako prostředek B2B komunikace aktivně využívají *e*Portál ČSSZ také inspektoři Státního úřadu inspekce práce, zejména pak ti, kteří se zabývají kontrolou nelegálního zaměstnávání. Zabezpečený vzdálený přístup jim umožňuje na místě kontroly hned ověřit údaje, čímž se zefektivňuje práce inspektorů SÚIP při jejich kontrolní činnosti.

Již v minulosti ČSSZ elektronizovala např. výměnu dat s Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR, konkrétně Rejstřík živnostenského podnikání (od roku 2008), a s exekutory (od roku 2010).

ZDROJ: ČSSZ

Zvýšil se počet důchodů s exekuční srážkou

V prosinci loňského roku evidovala Česká správa sociálního zabezpečení bezmála 80 tisíc exekucí včetně insolvencí na vyplácené důchody.

Počet výplat důchodů se zařízenou exekuční srážkou (v prosinci daného roku)

Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Počet výplat důchodů s exekuční srážkou	30 858	35 223	40 718	46 121	51 184	60 874	67 614	70 997	75 315	79 991

ZDROJ: ČSSZ

Počet případů, kdy srážky kvůli nízké výši důchodu nemohou být prováděny, vzrostl oproti roku 2014 přibližně o dva tisíce, což představuje 44 tisíc případů, u nichž ČSSZ pouze evidovala tzv. exekuční titul na důchod. To však neznamená, že dluh zanikl. Pokud ho dlužník-důchodce (podle právní terminologie povinný) neuhradí jiným způsobem, ČSSZ výkon rozhodnutí stále eviduje. V okamžiku, kdy se dlužníkovi důchod zvýší nebo se u něj změní např. počet vyživovaných osob, ČSSZ je povinna srážku zařídit.

Roste počet lidí, kteří do důchodu vstupují s exekucí či s několika exekucemi. Těm před odchodem do důchodu srážky z platu (příjmu) prováděl jejich zaměstnavatel, povinnost tedy převzala ČSSZ z titulu plátce důchodu (příjmu). Srážky z důchodu může ČSSZ ukončit až po splacení dluhu včetně úroků a nákladů řízení (tzv. příslušenství), popř. na základě rozhodnutí subjektu, který o exekuci rozhodl.

Nezabavitelná částka pro dlužníka

Informaci o zahájení exekučních či insolvenčních srážek a jejich výši ČSSZ vždy zasílá písemně. Písemnou informaci zasílá ČSSZ také v případě, že z důvodu nezabavitelné výše důchodu exekuční srážka provádět nemůže. Nezabavitelná částka pro dlužníka (tj. povinného) činí 6 178,67 Kč (v roce 2015 činila 6 118 Kč). Pokud ji výše důchodu nepřekračuje (důchod nedosahuje tzv. zabavitelné výše), nemůže ČSSZ exekuční srážku zařídit. Na každou osobu, kterou je dlužník povinen vyživovat, se nezabavitelná částka dále zvyšuje o 1 544,67 Kč (v roce 2015 o 1 529,50 Kč). Částka, nad kterou se zbytek důchodu může srazit bez omezení, je stanovena na 9 268 Kč (v roce 2015 činila 9 177 Kč).

ZDROJ: ČSSZ

Statistika

Loni přibylo zaměstnavatelů i pojištěnců

V roce 2015 měla ČSSZ více než 8,6 milionu klientů. Zvýšil se jak počet zaměstnavatelů, tak i zaměstnaných pojištěnců, čímž narostl počet poplatníků.

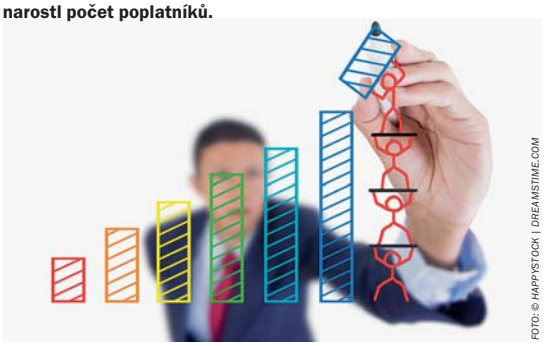
FOTO: © HAPPYSTOCK | DREAMSTIME.COM

Příjmy z pojistného rekordně vzrostly – o více než 21 mld. korun oproti roku 2014. Tzv. účet sociálního pojištění byl sice v minusu, ale rozdíl mezi příjmy a výdaji klesl v porovnání s rokem 2014 o 9,27 mld. Kč, což meziročně znamená pokles schodku o cca 23,5 procenta. Snížila se výše pohledávek na pojistném, ve srovnání s rokem 2014 zhruba o 2,59 mld. Kč.

Stabilní důchodové pojištění

Ve srovnání s rokem 2014 došlo v oblasti důchodového pojištění ke snížení schodku o 9,86 mld. korun, neboť v roce 2014 činil schodek 43,4 mld. Kč, zatímco loni 33,54 mld. Kč. Počet důchodců v ČR stoupl o 10 743, v roce 2015 jich bylo 2 873 953. Zvýšily se sice příjmy z pojistného na důchody (o 18,97 mld. Kč), zároveň ale stouply výdaje na dávky (o 9,11 mld. Kč).

Průměrný starobní důchod se zvýšil o 273 Kč, v roce 2015 činila jeho výše 11 348. Přičemž nadále platí, že muži berou více než ženy. Oproti roku 2014 si ženy se svými 10 302 Kč polepšily o 252 korun, 12 551 Kč byla průměrná výše důchodu mužů v roce 2015, což je o 292 Kč více než v roce předchozím. Přibylo občanů (o 532) dobrovolně důchodově pojištěných.

Dlouhodobě plusový nemocenský účet

Pro oblast nemocenského pojištění nadále platí, že je dlouhodobě v kladných číslech. V roce 2015 zbylo na pomyslném „nemocenském účtu“ 3,3 mld. korun. Zvýšil se sice počet případů ukončených dočasných pracovních neschopností a prostonaných dní, ale výrazně se zkrátila doba trvání jedné tzv. neschopenky. Opět se mírně zvýšil počet mužů na tzv. mateřské. Jestliže v roce 2014 bylo mužům nově přiznáno 646 výplat dávek peněžité pomoci v mateřství, v roce 2015 to bylo o 166 výplat více. Celkem bylo v roce 2015 vyplaceno 545 478 dávek peněžité pomoci v mateřství. Podobný trend je u výplat ošetřovného. Obecně dávku častěji čerpají ženy. V roce 2015 bylo mužům nově vyplaceno ve 101 413 případech, což je o 18 717 výplat více než v roce 2014. Celkem čerpalo dávky ošetřovného 432 561 klientů, bylo tak vyplaceno o 72 797 dávek více než v roce 2014.

ZDROJ: ČSSZ

Poradna

Blíží se mi důchodový věk a ráda bych zjistila, kolik let mám odpracováno a zda mám nárok na starobní důchod. Je možné požádat o přehled dob pojištění písemně? Jsem z venkova a na nejbližší pobočku ČSSZ je to pro mě daleko.

FOTO: © FUZZBONES | DREAMSTIME.COM

Ano, můžete požádat Českou správu sociálního zabezpečení (ČSSZ) o výpis dob pojištění z její evidence, konkrétně o zaslání informativního osobního listu důchodového pojištění. Žádost o tento informativní list lze zaslat písemně na adresu ČSSZ, Odbor správy údajové základny, Křížová 25, 225 08 Praha 5 nebo také v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem na adresu e-podatelny: posta@cssz.cz. Žádost musí obsahovat rodné číslo žadatele, jméno, příjmení, rodné příjmení a adresu, na niž má být informativní list doručen. Vlastníci datových schránek pro fyzickou osobu mohou pro podání žádosti využít on-line službu *e*Portálu ČSSZ (Žádost o sestavení informativního osobního listu důchodového pojištění).

Na zaslání informativního osobního listu důchodového pojištění máte nárok jednou za kalendářní rok. Informativní list vám zašle Česká správa sociálního zabezpečení do 90 dnů ode dne doručení jeho žádosti (§ 40a zákona č. 582/1991 Sb.).

Informativní osobní list důchodového pojištění obsahuje přehled dob důchodového pojištění, případně náhradních dob pojištění uložených v evidenci ČSSZ a za dobu od roku 1986 obsahuje i přehled vyměřovacích základů a vyloučených dob včetně celkového součtu evidované doby a součtu náhradních dob. Informativní list dále obsahuje přehled a celkový počet neevidovaných dob, které chybějí mezi prvním nárokovým dokladem a posledním nárokovým dokladem evidovaným v ČSSZ.

V červenci a srpnu loňského roku poslala ČSSZ sama vybraným klientům přes 103 tisíc přehledů dob jejich důchodového pojištění. Šlo o klienty v předdůchodovém věku. S ohledem na pozitivní hodnocení této aktivity je i letos v plánu zaslání informativních výpisů o stavu důchodového pojištění v obdobném rozsahu. Aniž o to budou muset žádat, v roce 2016 obdrží informace o kontech pojištěnců muži ročníku narození 1955 a ženy narozené v roce 1958.

ZDROJ: ČSSZ

Projekt

Nový pohled kariérních poradců na řešení dlouhodobé nezaměstnanosti

Fond dalšího vzdělávání realizoval projekt Pracovní návyky, jehož cílem bylo ověřit účinnost inovativních prvků při vytváření nových pracovních míst a řešení dlouhodobé nezaměstnanosti.

FOTO: © ROBERT KNESCHKE | DREAMSTIME.COM

Novým prvkem tohoto projektu – ve srovnání s jinými podobnými projekty – bylo zařazení antropologického výzkumu do jeho první části. V pěti vybraných krajích České republiky (šlo o kraje s vyšší nezaměstnaností, tj. Karlovarský, Jihomoravský, Zlínský a Olomoucký kraj a Kraj Vysočina) se po dobu jednoho roku mapoval nevyužitý potenciál lokalit. Odborníci z různých odvětví (architektury, geobotaniky, historie, antropologie ad.) vyhodnocovali možné oblasti rozvoje, kde by – při vhodné intervenci – mohla vzniknout nová pracovní místa. Na mapování nevyužitého potenciálu lokalit navazovalo vzdělávání, při němž vybraní školitelé předávali své zkušenosti cílové skupině projektu, tedy vybraným uchazečům o zaměstnání evidovaným na Úřadu práce ČR déle než jeden rok. Témata kurzů realizovaných v rámci projektu reflektovala závěry antropologického výzkumu (např. pokud byla v regionu poptávka po bylinkaření či včelařství, byl pro klienty vypsán kurz na toto téma).

On-line katalog poradců

Současně s náborem cílové skupiny projektu (celkem se do projektu zapojilo téměř dva tisíce dlouhodobě nezaměstnaných) se hledali vhodní poradci, kteří byli následně zaregistrováni do e-nástroje projektu s názvem Katalog poradců, dostupného na webových stránkách www.katalogporadcu.cz. Katalog poradců vznikl jako nástroj řízení a komunikace s poradci a také pomáhá zviditelnit poradce v daných krajích. Jde o vůbec první on-line prezentaci kariérových poradců v České republice. Při registraci musel poradce doložit charakteristiku trhu práce, profesní životopis, 100 hodin poradenské praxe v průběhu roku, certifikáty a kazuistiku. Teprve po schválení odborným garantem se jeho profil v Katalogu poradců stal veřejným. Do projektu se přihlásili poradci s různou profesní historií, a tím se vytvořila bohatá paleta výběru pro účastníky projektu, kteří měli různé specifické potřeby.

Možnost výběru vlastního poradce

Účastník projektu si prostřednictvím Katalogu poradců mohl na základě svých potřeb vybrat vhodného odborníka. U každého poradce jsou jeho fotografie, moto, odkaz na profesní životopis, videovizitka a místo výkonu poradenství. Možnost výběru vlastního poradce se při zpětné evaluaci účastníků projektu ukázala jako velice přínosná. Možností volby se zvýšila osobní odpovědnost účastníka projektu za úspěch poradenství. Poradenství bylo dlouhodobé, účastníci poradenství měli možnost vyčerpat až 16 hodin. V rámci poradenství se definoval potenciál nebo možné rozvojové oblasti účastníka poradenství. Uveďme příklad: Účastník poradenství chtěl pracovat v květinářství, cesty pro uplatnění jeho potenciálu mohly vést následně těmito směry:

1. cílené zaškolení u podnikatele – květináře v blízkém okolí (tj. až 100 hodin praxe v oblasti, kam chce klient směřovat; klient pak získal osvědčení o absolvování praxe),
2. rekvalifikace na květináře (floristu) prostřednictvím Úřadu práce ČR,
3. přímé oslovování zaměstnavatelů v oblasti, kde se klient chce v budoucnu uplatnit.

Projekt měl k dispozici tyto uvedené nástroje pro vyšší podporu uplatnitelnosti klienta v dané oblasti na trhu práce. Poradce mohl klienta doprovodit na pracovní pohovor nebo mu poskytoval konzultace při realizaci cíleného zaškolení, neboť se ukazovalo, že jedním z příznaků dlouhodobé nezaměstnanosti je oslabení sociálních a komunikačních dovedností a je třeba účastníka poradenství podpořit ve změnách, kterých chce dosáhnout.

Metodika s konkrétními nástroji

V rámci projektu byla odborným garantem poradenství a konzultanty pro poradenství sepsána Metodika kariérového poradenství s dlouhodobě nezaměstnanými. Smysl metodiky lze spatřovat zejména v tom, že je zpracována formou tzv. labelů. Labely znamenají popis core charakteristiky klienta (např. agresivní, klient s nízkým sebevědomím, klient s nedostatečnou reflexí aj.) a metodika také poskytuje určité nástroje, jak pracovat s tímto typem klienta. Tyto konkrétní návody se opírají o informace, které byly získány od poradců. Metodika je dostupná na webu projektu www.pracovninavyky.cz.

Projekt Pracovní návyky skončil na konci minulého roku, Katalog poradců je však připraven k dalšímu rozvoji v rámci připravovaných projektů Fondu dalšího vzdělávání. Cílem je zejména zpřístupnit katalog ve všech regionech, a propojit tak poradce a klienty po celé České republice. Plánovanou novinkou je umožnit cíleně rozvoj kariérových poradců, což souvisí se zprovozněním modulu vzdělávání a uzavřené odborné platformy, kde budou moci registrovaní a schválení poradci čerpat know-how formou vzdělávání či networkingu.

ZA TÝM PROJEKTU PRACOVNÍ NÁVYKY
Mgr. PAVLÍNA VAŠÁTOVÁ
S PŘISPĚNÍM Mgr. M. SVOBODOVÉ A Mgr. C. VÁŇOVÉ

fond dalšího vzdělávání FDV

Bruntálská LIGA pomáhá sociálně i zdravotně znevýhodněným

Sociální podnikání není protimluv, jen se na něj musí jít chytře. Dokazuje to bruntálská obecně prospěšná společnost LIGA.

LIGA vznikla v roce 1990 v Krnově jako občanské sdružení zabývající se dodržováním lidských práv, zejména romské menšiny, a prací s dětmi a mládeží. Po čase se ukázalo, že kromě práce s dětmi je třeba se věnovat jejich rodičům. „Postupně jsme zjišťovali, jaké ty děti mají problémy, že jim chybějí jistota bydlení, klid, pohoda, a došli jsme k závěru, že je třeba problémy řešit v rodinách. Myslíme si, že aby rodina dobře fungovala, je nutné, aby rodiče měli práci," říká ředitelka obecně prospěšné společnosti LIGA Jana Juřenová. Proto začali vytvářet pracovní místa – nejdříve pro Romy, postupně se záběr rozšířil na lidi sociálně, ale i zdravotně znevýhodněné.

Romská pracovní četa

V roce 2000 se společnost přestěhovala do Bruntálu. Po dvou letech LIGA založila tzv. Romskou pracovní četu. Vytvořila devět míst pro muže, kteří díky prostředkům z Ministerstva práce a sociálních věcí ČR a Moravskoslezského kraje prošli rekvalifikací na obor dlaždič. „O některých dodnes máme zprávy. Jsme rádi, že se je podařilo začlenit do společnosti, že i nyní pracují, i když třeba jen sezonně," hodnotí Jana Juřenová přínos prvního projektu. Podle ní je důležité, že tito lidé pouze nečekají na pomoc od státu, ale že sami začali být aktivní.

Sociální i ekologická

Lidé se zdravotním postižením, někteří i s těžkým, jsou zaměstnáni v Zelené dílně, kterou LIGA založila roku 2005. Zabývá se ekologickou recyklací elektrického a elektronického zařízení. Zaměstnanci odborně demontují spotřebiče a materiál třídí podle jednotlivých druhů k dalšímu využití. „Začínali jsme se 16 zaměstnanci, v době největšího rozmachu v roce 2011 jich bylo až 44, nyní se tento počet pohybuje kolem dvaceti," vypočítává Jana Juřenová, jak se stav zaměstnanců přizpůsoboval trhu. Podle ředitelky nikoho nepropouštěli, menšího počtu dosáhli tím, že skončily závazky na dobu určitou anebo zdravotní stav zaměstnanců se zhoršil natolik, že nemohli dál vykonávat dané činnosti.

Malé technické služby

Další sociálně podnikatelský projekt zahájila LIGA v roce 2007. Začala provozovat malé technické služby typu uklízení a hrabání listí jako subdodavatel městských technických služeb. „Ve vyloučené romské lokalitě je větší nepořádek a je třeba intenzivněji uklízet než v jiných částech města. Proto jsme zašli na radnici a požádali, aby nám vyčlenila oblast, kde budeme udržovat pořádek," líčí ředitelka. Nedávno nastavilo vedení města Bruntál novou strategii práce s dlouhodobě nezaměstnanými. Jejím cílem je zaktivizovat sto dlouhodobě nezaměstnaných ročně, kteří by se mohli formou veřejně prospěšných prací uplatnit v městských technických službách a LIGA by pomohla s jejich udržením v pracovních místech a odstraňováním bariér, jež jim brání uspět na trhu práce.

DANUTA CHLUPOVÁ
(REDAKČNĚ UPRAVENO)

FOTO: ARCHIV O.P.S. LIGA

Nová publikace radí samosprávám, jak získat evropské dotace

Svaz měst a obcí ČR vydal průvodce finanční podporou z programů Evropské unie v letech 2014–2020. Publikaci s názvem Evropské dotace – Nové možnosti, příležitosti a zkušenosti měst a obcí tvoří dvě navazující části. První čtenáře provází operačními programy Evropských strukturálních a investičních fondů v programovém období 2014–2020 a jejich prioritami. Obsahuje podrobnosti k vybraným dotačním možnostem určeným a vhodným pro samosprávy a jejich příspěvkové organizace. Druhá část publikace analyzuje, jak byly města a obce úspěšné při čerpání dotací z EU v letech 2007–2013. Rovněž mapuje chybovost v projektech a poukazuje na časté nedostatky včetně důvodů nedočerpání dotací. Publikace je dostupná na www.smocr.cz.

ZDROJ: SVAZ MĚST A OBCÍ ČR

Pozvánka

Úřad práce ČR – krajská pobočka v Plzni, kontaktní pracoviště Rokycany

pořádá ve spolupráci s partnery

1. ROČNÍK BURZY PRÁCE PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

Výstava je zaměřena na širší prezentaci možností zaměstnávání osob se zdravotním postižením, zaměstnavatelé zde představí nabídku volných pracovních míst včetně ukázek svých výrobních programů a poskytovaných služeb.
Součástí prezentace je doprovodný program určený pro zaměstnavatele, zástupce odborných institucí a státní správy, v době výstavy bude návštěvníkům k dispozici venkovní expozice.

ÚČAST PRO NÁVŠTĚVNÍKY ZDARMA

12. dubna 2016 od 9:30 do 14:00 hodin
TRIANA, Městský úřad v Rokycanech, Masarykovo náměstí 1, Rokycany

PROGRAM

8:00–9:30	neveřejná část výstavy – doprovodný program pro zaměstnavatele a zástupce odborných institucí
9:30	**zahájení výstavy pro veřejnost**
14:00	**ukončení výstavy**

Po celou dobu konání výstavy bude k dispozici všem zájemcům **poradna Národní rady osob se zdravotním postižením ČR a AV Institutu, s. r. o, který poskytuje informace o zaměstnávání OZP na trhu práce.**

VENKOVNÍ EXPOZICE

- Prodejní a výstavní stánek s textilními výrobky **Oblastní charity Rokycany**
- Prodejní stánek – výroba a prodej lázeňských oplatek – chráněná pracovní místa firmy **RETAXA PROFESSIONAL, s. r. o.**
- Ukázka „Sociálního automobilu"

Úřad práce ČR | az zp Asociace zaměstnavatelů zdravotně postižených ČR | Národní rada osob se zdravotním postižením ČR

V Plzni už mají koncepci sociálního a dostupného bydlení

Plzeň má jako první město v České republice svou koncepci sociálního a dostupného bydlení. Šedesátistránkový dokument zaměřený na roky 2016 až 2020 schválili zastupitelé 28. ledna.

FOTO: © JAKUB KRECHOWICZ | DREAMSTIME.COM

Koncepce analyzuje situaci v oblasti bydlení v Plzni směrem k osobám, jež nemohou za tržních podmínek získat standardní nájemní bydlení, a navrhuje opatření, jak problematiku řešit. „Vytipovali jsme cílové skupiny, které nejvíce potřebují pomoc ze strany města. Nejohroženější jsou senioři, jejichž počet v kategorii 65 a více let se podle prognózy v následujících 15 letech zvýší ze současných 34 tisíc na více než 40 tisíc. Ohroženými skupinami jsou také samoživitelé, osoby sociálně vyloučené, se zdravotním postižením a další," uvedla náměstkyně primátora pro oblast školství a sociálních věcí Eva Herinková.

Prevence ztráty bydlení

Pro vybrané skupiny navrhli zpracovatelé různá opatření. Prvním z nich je prevence ztráty bydlení u nájemců městských bytů. „Správce, což je Obytná zóna Sylván, bude zasílat včasné upomínky, o neplacení bude informovat pracovníky sociálních odborů příslušného městského obvodu, v němž se byt nachází, ti nabídnou dlužníkovi odbornou pomoc, dohodnou splátkový kalendář, dohlédnou na jeho plnění, sociální pracovníci budou přítomni při jednáních bytové komise u případů, na které dohlížejí, a podobně," přiblížil David Šlouf, radní města pro oblast správy městských nemovitostí.

Dalším z opatření je zajištění dostupného bydlení pro seniory. Koncepce navrhuje vytvářet další byty zvláštního určení, tedy byty v takzvaných domech s pečovatelskou službou. Koncepce navrhuje i vybudování komunitního bydlení pro seniory, stejně tak realizaci cohousingu neboli sdíleného bydlení pro osoby starší 55 let.

Jak na prostupné bydlení?

Navrhovaná opatření se dále také týkají zajištění dostupného bydlení pro osoby se zdravotním postižením a rodiny pečující o postižené dítě. „Chtěli bychom například vytipovat pět bytů 2 + 1 pro rodiče s dítětem, o nějž pečují celý život. Navýšit počet bezbariérových bytů, zajistit adekvátní bydlení osobám, u kterých sociální pracovníci vykonávají opatrovnictví," doplnil David Šlouf. Z bytů města by se mělo také vyčlenit 50 jednotek pro samoživitele s nízkými příjmy, nájemné by bylo v rozmezí 50 až 82,10 korun za m^2. Novinkou v Plzni bude systém prostupného bydlení, koncepce navrhuje, aby vytipovaný člověk z „ulice" získal nejprve krizové bydlení, a to v azylovém domě, na ubytovně nebo například v noclehárně, poté mohl jít do takzvaného tréninkového bytu, v němž je podnájemníkům poskytována doprovodná sociální asistence a budou tam fungovat domovníci, a poté by dotyčný dosáhl na dlouhodobé sociální bydlení.

ZDROJ: WWW.PLZEN.EU

Jak fungují spolupráce a systém služeb v oblasti podpory obětí obchodu s lidmi?

Organizace La Strada ČR zveřejnila analýzu interdisciplinární spolupráce v oblasti podpory obchodovaných osob. Studie ukázala na potřebu hledání dalších cest pro úspěšnější identifikaci obětí obchodování s lidmi.

FOTO: ARCHIV LA STRADA, O. P. S.

Obchodování s lidmi se v posledních letech dynamicky proměňuje. „Se změnou modu operandi obchodování se také mění potřeby obchodovaných osob, které využívají specializované sociální služby a další podpůrná opatření. Postupně se také mění struktura institucí, které mají sloužit obchodovaným osobám. Po více než deseti letech fungování jsme považovali za vhodné systém podpory zhodnotit a hledat cesty, jak ho zlepšovat," vysvětluje důvody pro realizaci analýzy Markéta Hronková, ředitelka organizace La Strada, která byla zadavatelkou studie.

Způsob zpracování studie

V systému podpory obchodovaných osob existují minimálně čtyři skupiny aktérů, kteří jsou ve vzájemné interakci. Jde o zástupce institucí zajišťujících fungování konkrétních opatření (Ministerstvo vnitra ČR, Policie ČR, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, nevládní organizace, inspektoráty práce, Ministerstvo zahraničních věcí ČR a další), personál nevládních organizací, který poskytuje sociální služby klientele, a tvůrce veřejných politik, jež jsou také poskytovateli finančních prostředků. Čtvrtou skupinou aktérů, která bývá často přehlížena, jsou obchodované osoby samotné. „Aby se tato zpravidla neviditelná skupina aktérů mohla účastnit hodnocení, bylo potřeba vycházet z metod participativního zkoumání dopadů veřejných politik. Díky bezpečnému prostoru, který zohlednil citlivost tématu, genderovou, jazykovou a v neposlední řadě i zkušenostní diverzitu skupiny klientek a klientů organizací, mohly obchodované osoby reagovat na názory ostatních aktérů a formulovat své vlastní," popisuje způsob zpracování studie Petra Kutálková, která je spolu s Rad Bandit její autorkou.

Co je potřeba zlepšit?

Analýza ukázala, že systém interdisciplinární spolupráce potřebné pro podporu obchodovaných osob funguje dobře. Aktéři z řad ministerstev, policie, poskytovatelů sociálních služeb a dalších spolu komunikují a mají motivaci spolupráci dále zkvalitňovat. Mezi poskytovatele sociálních služeb, inspektoráty práce či policii je však potřeba více šířit povědomí o indikátorech, které pomohou identifikovat obchodovanou osobu a nabídnout jí služby. Je také nutné zajistit všem obchodovaným osobám přístup k plnohodnotnému zdravotnímu pojištění, bezplatné právní pomoci a také k psychologické péči. Obchodované osoby by se také rády více podílely na podobě služeb, které jsou jim poskytovány. „Díky studii už sociální pracovnice začaly hledat cesty, jak rozšířit možnost spolurozhodování klientek a klientů o podobě vzájemné spolupráce. V neposlední řadě také spolu s partnery z Ministerstva vnitra ČR a dalších institucí diskutujeme, jak doporučení, která jsme v průběhu studie spoluformulovali, uvést do praxe," dodává k výsledkům studie Markéta Hronková.

Projekt podpořila Nadace Open Society Fund Praha z programu Dejme (že)nám šanci, který je financován z Norských fondů.

ZDROJ: LA STRADA ČR, o. p. s.

■ Publikace

Česká republika v mezinárodním srovnání

Český statistický úřad vydal publikaci, která nabízí zajímavé komparace vybraných údajů o Česku s daty za země Evropské unie i další státy světa, a to formou tabulek a grafů.

V publikaci s názvem Česká republika v mezinárodním srovnání naleznete 13 tematických okruhů pokrývajících ekonomické, sociální i environmentální oblasti života. Dozvíte se například, že v rámci EU má nejstarší obyvatelstvo Německo, kde v roce 2014 dosáhl medián (tj. prostřední hodnota čísel uspořádaných podle velikosti) věku 45,6 roku. Německá společnost stárne rychleji než česká. Medián věku u nás v roce 2014 dosáhl 40,8 roku. Česko rovněž vykazuje poměrně vysokou míru ekonomické aktivity obyvatel, a to 73,5 procenta obyvatel ve věku 15–64 let. Vyšší míru zaznamenávají skandinávské země, zejména Švédsko (81,5 procenta), či Nizozemsko (79 procent). Přispívá k tomu hlavně vysoká míra ekonomické aktivity žen. Naopak nejnižší míru ekonomické aktivity vykazuje Itálie (63,9 procenta).

Míra nezaměstnanosti v České republice patří mezi nejnižší v EU. V roce 2014 činila pouze 6,1 procenta. Ze sousedních zemí mají nízkou míru nezaměstnanosti i Rakousko (5,6 procenta) a Německo (5,0 procent, nejnižší hodnota v EU). Nejvyšší míru nezaměstnanosti v EU hlásí Řecko (26,5 procenta) a Španělsko (24,5 procenta).

Z publikace se také například dozvíte, že se v tuzemsku snižují emise oxidu uhličitého. Podle Eurostatu v roce 2013 klesly na 9,6 tuny na obyvatele z hodnoty 14,5 tuny v roce 1990. V současné době jsme na 36. místě v produkci CO_2 na světě.

Srovnání také ukazuje, že Česko má dobrou pozici v oblasti produkce komunálního odpadu. V roce 2013 připadalo na obyvatele 307 kg komunálního odpadu, zatímco v Lucembursku to bylo 653 kg. Nejméně odpadu vyprodukovalo Rumunsko – pouze 272 kg na obyvatele.

Publikaci Česká republika v mezinárodním srovnání si lze stáhnout z www.czso.cz (Vydáváme – Publikace).

ZDROJ: ČSÚ

■ Křížovka

Zvyšuje se počet dětí, které ve školách neobědvají kvůli špatné finanční situaci rodičů. Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR se podařilo získat z evropských fondů 400 milionů korun, které v období 2016 až 2020 podpoří až 20 tisíc dětí ročně. Pravidelné společné obědy mají nejen výživový a zdravotní rozměr. Důležité jsou i pro správný sociální a psychický vývoj dětí a také pro … (viz tajenka).

Vyluštěnou tajenku zasílejte do 25. 3. t. r. na e-mail info@pressgroup.cz. Jedna nebo jeden z vás získá publikaci *Vidím do tebe! Už vím, jak funguješ* z produkce nakladatelství Grada Publishing, a. s. Autor Martin Betschart v knize představuje speciální typologii osobnosti založenou na třech odlišných dominujících oblastech mozku, pomocí níž lze poznat, co na jiné lidi platí. A pokud víte, na co se máte zaměřit a čemu věnovat pozornost, je pro vás pak snadné druhé pochopit a získat na svou stranu.

Tajenka z minulého čísla: *„… osm hodin denně."* Publikaci Ukliďte si v hlavě (stačí 10 minut denně) z produkce nakladatelství Grada Publishing, a. s., získává Z. Pišan z Brna.

POMŮCKA: ADD. AMIMIE	NIČIT	POPLACH	CVIK NA HRAZDĚ	ŠKOLNÍ HALA		KARETNÍ HRA	SMÍŠENÁ KRMIVA		PŘÍMĚŘÍ	PROVOLÁNÍ SLÁVY	ZVRATNÉ ZÁJMENO		JINDY NÁŘEČ.	EDEN		ROZPĚTÍ	PŘIDAT ANGLICKY
SOUČÁST KARATE					INICIÁLY ZPĚVÁKA STŘIHAVKY			STŘ. VRCH. SPORTU ZKR. / NĚM. PŘ. V				NEBO ANGLICKY			CHEM. ZN. RADIA / MADRIDSKÝ FOTB. KLUB		
POBÍDKA					ZTRÁTA MI-M. PROJEVŮ / KLÁVESA NA POČÍTAČI							LID / ZAKULACENÝ					
1. DÍL TAJENKY											ODJETÍ / NOSITELÉ DĚDIČNÝCH INFORMACÍ						
OBYVATEL EVROP. OSTROVA			2X SNÍŽENÝ TON A / AUTONOMNÍ OBL. ZKR.					SPORT SE ŠIŠKOU / ŘEC. BOHYNĚ LOVU						AKCIOVÁ SPOLEČNOST ZKR. / LAPIT			DODATEK V DOPISE ZKR.
STAV BEZ SVĚTLA				MOSKEVSKÝ SPORTOVNÍ KLUB / ZÁLIBY					TELEFON ZKR. / ČESKÝ FOLK. ZPĚVÁK				SILNÝ MUŽ / CISTERNOVÁ LOĎ				
	NÁZEV HLÁSKY N	POVZDECH / VÝROBCE FILMŮ			PES Z BABIČKY / TEXTOVÁ ZPRÁVA					SPOJNICE / CIZÍ ŽENSKÉ JMÉNO					HORSKÁ SLUŽ. ZKR. / ŠKODLIVÝ HMYZ		
INICIÁLY SPISOV. KRÁSNOHORSKÉ			OCHRANNÝ SVAZ AUTORSKÝ / VÝBAVY				PULZY / KREVNÍ TRUBICE MN. Č.					ZNAČKA ATMOSFÉRY / HRANICE MN. Č.				TĚSTO NA VÝROBU CHLEBA	ENERGETICKÝ OBAL TĚLA
NOVINKA						PENĚŽNÍ HODNOTA / ZVLÁŠŤ NÁŘEČNÉ					NOČNÍ MOTÝL BEKYNĚ / MEDIKAMENT						
	2. DÍL TAJENKY / KINGŮV ROMÁN																
BOJOVÉ VOZIDLO					SPZ OSTRAVY				POŠKOZENÍ MEDIC.					BÝVALÝ RUSKÝ VLÁDCE			
PRODEJNY ELEKTROSPOTŘEBIČŮ					CHARAKTERISTICKÁ VLASTNOST				PLOŠNÁ MÍRA SLOVENSKY					BODY PŘÍMO Z PODÁNÍ			

EU-OSHA

Při práci s nanomateriály je třeba uplatňovat přístup předběžné opatrnosti

Nanomateriály mají řadu přínosných vlastností. O zdravotních rizicích, která hrozí při práci s nimi, ale zatím mnoho nevíme. Je proto důležité věnovat zvláštní pozornost při nakládání s těmito materiály.

FOTO: © MARTINPOLAK | DREAMSTIME.COM

Nanomateriály jsou nepatrné částice, lidskému oku neviditelné. Jsou až 10 000krát menší než lidský vlas, jejich velikost je srovnatelná s atomy či molekulami. Vlastnosti nanomateriálů se liší od stejných surovin ve větším měřítku nejen z důvodu jejich malé velikosti, ale i kvůli dalším fyzikálním nebo chemickým znakům, mezi něž patří mimo jiné jejich tvar a plocha povrchu. Nanomateriály nabízejí nové a vzrušující příležitosti v takových oblastech, jako jsou medicína a farmaceutický průmysl, inženýrství nebo třeba informační a komunikační technologie. Avšak tytéž vlastnosti, které nanomateriálům dodávají jejich jedinečné znaky, představují také dosud ne zcela známá rizika pro lidské zdraví a životní prostředí.

Kde se nanomateriály nacházejí?

Nanomateriály jsou přítomny v přírodě například v sopečných emisích a mohou být vedlejšími produkty lidských činností, jako jsou výfukové plyny nebo tabákový kouř. Zvláštní pozornost si ale zaslouží hlavně vyrobené nanomateriály, které už najdeme ve velmi široké škále produktů a druhů použití. Některé takové nanomateriály se používají už desetiletí, například syntetický amorfní křemík v betonu, pneumatikách a potravinářských produktech. Jiné byly objeveny teprve nedávno, například nanooxid titaničitý jako činitel blokující UV záření v nátěrech nebo opalovacích krémech, nanostříbro jako antimikrobiální látka v textilu a lékařských aplikacích nebo uhlíkové nanotrubice, které nacházejí široké uplatnění pro svou mechanickou pevnost, nízkou hmotnost, vlastnosti při odvodu tepla a elektrickou vodivost v oblastech, jako jsou elektronika, ukládání energie a konstrukce kosmických lodí, vozidel a sportovní vybavení. Vývoj nových generací nanomateriálů pokračuje rychle a očekává se, že trh s nimi dále poroste.

Rizika práce s nanomateriály

Na druhou stranu panují obavy týkající se zdravotních dopadů nanomateriálů. Vědecký výbor pro vznikající a nově zjištěná zdravotní rizika (SCENIHR) zjistil, že existují prokázaná zdravotní rizika související s řadou vyrobených nanomateriálů. Toxický účinek nicméně nemají nutně všechny nanomateriály a při stále probíhajícím výzkumu je nutné postupovat případ od případu. Nejzávažnější účinky nanomateriálů byly odhaleny v plicích a patří mezi ně mimo jiné zánět a poškození tkáně, fibróza a vznik nádorů. Bylo zjištěno, že kromě plic mají nanomateriály vliv i na jiné orgány a tkáně včetně jater, ledvin, srdce, mozku, kostry a měkkých tkání.

Nebezpečná nevědomost

Pracovníci mohou přijít do styku s nanomateriály ve fázi výroby. Mnohem více pracovníků může být ale nanomateriálům vystaveno v různých stadiích dodavatelského řetězce, kde pracovníci ani nemusejí vědět, že s nimi přicházejí do kontaktu. V důsledku toho pravděpodobně nejsou uplatňována dostatečná opatření k prevenci expozice. K expozici tudíž může docházet v celé řadě pracovních prostředí, kde se nanomateriály používají, kde se s nimi manipuluje nebo kde jsou zpracovávány, a v důsledku toho se dostávají do vzduchu a mohou být vdechovány nebo se dostávají do styku s kůží; například při práci ve zdravotnictví nebo laboratorní práci, při údržbě nebo ve stavebnictví.

Preventivní opatření a rady

Na nanomateriály se vztahují právní předpisy EU o ochraně pracovníků, ačkoli tyto materiály neuvádějí výslovně. Zvláštní význam mají rámcová směrnice 89/391/EHS, směrnice o chemických činitelích 98/24/ES a směrnice o karcinogenech a mutagenech 2004/37/ES, jakož i právní předpisy o chemických látkách (REACH a CLP). To znamená, že zaměstnavatelé musejí hodnotit a řídit rizika nanomateriálů při práci. Pokud použití a tvorbu nanomateriálů nelze eliminovat nebo nahradit materiály a procesy, které jsou méně nebezpečné, musí být expozice pracovníků minimalizována pomocí preventivních opatření za dodržení hierarchie kontroly v tomto sledu:

1. opatření technické kontroly u zdroje,
2. organizační opatření,
3. osobní ochranné pomůcky jako poslední řešení.

Protože zůstává mnoho nejasností ohledně rizik nanomateriálů z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví, zaměstnavatelé společně s pracovníky musejí na řízení rizik při výběru preventivních opatření uplatňovat přístup předběžné opatrnosti. Na webových stránkách Evropské agentury pro bezpečnost a ochranu zdraví (EU-OSHA) lze najít konkrétnější rady, jak při práci řídit rizika nanomateriálů.

ZDROJ: HTTP://OSHA.EUROPA.EU

REACH2018

Větší množství vyráběných nebo dovážených chemických látek musejí firmy zaregistrovat

Nařízení REACH vyžaduje, aby společnosti, které vyrábějí chemické látky nebo je dovážejí do EU, na Island, do Norska nebo do Lichtenštejnska v množství jedné tuny a více za rok, tyto látky registrovaly u agentury ECHA (European Chemicals Agency).

Nejzazší lhůta pro registraci je stanovena na 31. května 2018. Registrace se týká chemických látek jako takových, ve směsích nebo – ve zvláštních případech – v předmětech.

Týká-li se firmy povinnost registrovat chemické látky, je povinna:

- shromáždit veškeré dostupné informace o vlastnostech látek,
- sdílet je s ostatními výrobci a dovozci týchž látek,
- společně s nimi určit, zda mají jakožto společní žadatelé o registraci k dispozici veškeré potřebné informace,
- pokud nikoli, chybějící informace společně doplnit,
- zaznamenat tento postup v registrační dokumentaci.

Jestliže se vyráběný nebo dovážený objem rovná deseti tunám za rok a více, musí společnost rovněž:

- na základě shromážděných informací posoudit rizika pro zdraví pracovníků a spotřebitelů a pro životní prostředí,
- určit nezbytná opatření k řízení rizik, aby se zajistilo, že budou látky používány bezpečným způsobem.

Registrační dokumentaci firma předloží agentuře ECHA (většinu informací je třeba předložit společně s ostatními společnostmi, které registrují tutéž látku) a je povinna aktualizovat bezpečnostní listy určené uživatelům látek, jestliže k tomu informace shromážděné za účelem registrace poskytují důvod.

Evropská odborová konfederace (ETUC) vyzvala zástupce zaměstnanců ve společnostech, které vyrábějí, dovážejí nebo používají chemické látky, aby se zajímali, zda jejich zaměstnavatel požadavky stanovené nařízením REACH plní.

ZDROJ: ETUC A EU-OSHA

Některé důležité údaje (platnost k 1. březnu 2016)

ŽIVOTNÍ A EXISTENČNÍ MINIMUM * (měsíčně)	částky životního minima	pro jednotlivce 3 410 Kč, pro první osobu v domácnosti 3 140 Kč, pro druhou a další osobu v domácnosti, která není nezaopatřeným dítětem 2 830 Kč, pro nezaopatřené děti ve věku do 6 let 1 740 Kč, 6–15 let 2 140 Kč a 15–26 let (nezaopatřené) 2 450 Kč	
	částka existenčního minima	2 200 Kč	
MINIMÁLNÍ MZDA * základní sazba při týdenní pracovní době 40 hodin	pro zaměstnance v pracovním poměru, jejichž mzda je sjednána v kolektivní smlouvě a pro zaměstnance na DPP a DPČ:	9 900 Kč za měsíc nebo 58,70 Kč za hodinu	
	pro zaměstnance, který je poživatelem invalidního důchodu:	9 300 Kč za měsíc nebo 55,10 Kč za hodinu	
NEJNIŽŠÍ ÚROVNĚ ZARUČENÉ MZDY * (při týdenní pracovní době 40 hod.)	pro zaměstnance v pracovním poměru, jejichž mzda je sjednána v kolektivní smlouvě a pro zaměstnance na DPP a DPČ:	1. skupina prací:	58,70 Kč/hod. 9 900 Kč/měs.
		2. skupina prací:	64,80 Kč/hod. 10 900 Kč/měs.
		3. skupina prací:	71,60 Kč/hod. 12 100 Kč/měs.
		4. skupina prací:	79,00 Kč/hod. 13 300 Kč/měs.
		5. skupina prací:	87,20 Kč/hod. 14 700 Kč/měs.
		6. skupina prací:	96,30 Kč/hod. 16 200 Kč/měs.
		7. skupina prací:	106,30 Kč/hod. 17 900 Kč/měs.
		8. skupina prací:	117,40 Kč/hod. 19 800 Kč/měs.
	pro zaměstnance, který je poživatelem invalidního důchodu	1. skupina prací:	55,10 Kč/hod. 9 300 Kč/měs.
		2. skupina prací:	60,90 Kč/hod. 10 300 Kč/měs.
		3. skupina prací:	67,20 Kč/hod. 11 300 Kč/měs.
		4. skupina prací:	74,20 Kč/hod. 12 500 Kč/měs.
		5. skupina prací:	81,90 Kč/hod. 13 800 Kč/měs.
		6. skupina prací:	90,50 Kč/hod. 15 300 Kč/měs.
		7. skupina prací:	99,90 Kč/hod. 16 800 Kč/měs.
		8. skupina prací:	110,30 Kč/hod. 18 600 Kč/měs.
CESTOVNÍ NÁHRADY *	výše stravného za každý kalendářní den pracovní cesty:	5–12 hod. 70 Kč–83[1] Kč, více než 12 hod.–18 hod. 106 Kč–127[1] Kč, déle než 18 hod. 166 Kč–198[1] Kč	
	náhrady při použití silničního motorového vozidla (s výjimkou vozidla poskytnutého zaměstnavatelem):	spotřeba PH + sazba za 1 km jízdy: jednostopá vozidla a tříkolky 1,00 Kč, osobní motorová vozidla 3,80 Kč	
	průměrné ceny PH:	benzin 95 oktanů 29,70 Kč; benzin 98 oktanů 33,00 Kč; motorová nafta 29,50 Kč	
NÁHRADA MZDY *	V období prvních 14 kalendářních dní dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény náleží náhrada mzdy ve výši 60 % průměrného redukovaného výdělku, a to při dočasné pracovní neschopnosti od 4. pracovního dne (směny), nejdéle však od 25. neodpracované hodiny z rozvržených směn, a při karanténě již od 1. pracovního dne (směny). Výše náhrady mzdy se stanoví z průměrného hrubého hodinového výdělku zaměstnance po jeho redukci v rámci redukčních hranic, a to tak, že: z částky do výše 157,68 Kč se započte 90 %; z částky přesahující 157,68 Kč, nejvýše však do 236,43 Kč se započte 60 %, z částky přesahující 236,43 Kč, nejvýše však do 472,68 Kč se započte 30 %; k částce nad 472,68 Kč se nepřihlíží		
NEMOCENSKÉ *	- 60 % z DVZ od 15. kalendářního dne dočasné pracovní neschopnosti (karantény)		
PENĚŽITÁ POMOC V MATEŘSTVÍ (PPM) *	od 1. kalendářního dne nástupu na PPM -70 % z DVZ		
OŠETŘOVNÉ *	od 1. kalendářního dne potřeby ošetřování - 60 % z DVZ		
POJISTNÉ NA SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ * v roce 2016 důchodové (DP) a nemocenské pojištění (NP) a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (SPZ)	Denní vyměřovací základ (DVZ): nemocenské, peněžitá pomoc v mateřství (PPM) a ošetřovné se vypočítává z denního vyměřovacího základu po jeho redukci provedenou následujícím způsobem: z částky do výše 901 Kč se započte u nemocenského a ošetřovného 90 %, u PPM 100 %; z částky přesahující 901 Kč, nejvýše však do 1 351 Kč se započte 60 %; z částky přesahující 1 351 Kč, nejvýše však do 2 701Kč se započte 30 %, k částce nad 2 701 Kč se nepřihlíží		
	Sazby pojistného z vyměřovacího základu:		
	zaměstnavatel:	25 % z úhrnu vyměřovacích základů zaměstnanců účastných NP, z toho 2,3 % na NP, 21,5 % na DP a 1,2 % na SPZ	
	zaměstnanec:	6,5%	
	OSVČ:	29,2 % na DP a SPZ, z toho 28 % na DP a 1,2 % na SPZ a 2,3 % na NP (je-li ho dobrovolně účastna)	
	osoby dobrovolně účastné DP:	28 % na DP	

Rodičovský příspěvek *	Výše a čerpání rodičovského příspěvku: Možnost volit délku pobírání rodičovského příspěvku a jeho výši rodičovský příspěvek náleží do doby, kdy je vyčerpána celková částka 220 000 Kč, nejdéle však do 4 let věku dítěte. Maximální výše rodičovského příspěvku činí 11 500 Kč/měsíc. Konkrétní výši lze zvolit ve vazbě na denní vyměřovací základ pro PPM (DVZ) jednoho z rodičů. Volbu výše příspěvku lze měnit jednou za 3 měsíce. Výše a čerpání rodičovského příspěvku v případech, kdy ani jeden z rodičů nesplní podmínku nároku na PPM: 7 600 Kč do konce 9. měsíce věku dítěte a následně 3 800 Kč do 4 let věku dítěte		
PODÍL NEZAMĚSTNANÝCH NA OBYVATELSTVU (v %)[3] **	průměr za rok 2008: 4,1 %, 2009: 6,1 %, 2010: 7,0 %, 2011: 6,7 %, 2012: 6,8 %, 2013: 7,7 %, 2014: 7,7 %, 2015: 6,6 % leden 2016: 6,4 % únor 2016: 6,3 %		
NEZAMĚSTNANÍ EVIDOVANÍ ** k 29. 2. 2016	celkem:	461 254	
	z toho:	225 658 žen	
		59 404 osob se zdravotním postižením	
		20 708 absolventů škol a mladistvých	
VOLNÁ PRACOVNÍ MÍSTA ** (VPM) k 29. 2. 2016	hlášená na ÚP ČR - celkem za ČR:	114 826	
UCHAZEČI NA VPM **	průměrný počet uchazečů na 1 VPM k 29. 2. 2016:	4.0	
PRŮMĚRNÁ VÝŠE STAROBNÍHO DŮCHODU (sólo) celkem [2]	prosinec 2015: 11 363 Kč		
BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI PRÁCI	nově hlášené případy prac. neschopnosti pro prac. úrazy (v 1. pololetí 2015) ***:	23 461	
	smrtelné úrazy (rok 2014)*****:	116	
PRACOVNÍ ÚRAZY S PN NAD 3 DNY *** (ČR celkem)	v 1. pololetí 2015: 22 860		
DŮCHODY výdaje v r. 2015 (v tis. Kč)	celkem:	386 519 643	
	v tom:	starobní	314 872 161
		invalidní pro invaliditu I. stupně	11 735 556
		invalidní pro invaliditu II. stupně	5 772 889
		invalidní pro invaliditu III. stupně	26 504 730
		vdovský	21 951 136
		vdovecký	2 584 244
		sirotčí	3 098 927
PRŮMĚRNÁ MĚSÍČNÍ MZDA *** podnikatelská sféra (PS) nepodnikatelská sféra (NS)	2013: celkem v národním hospodářství 25 035 Kč, PS 24 986 Kč, NS 25 255 Kč		
	2014: celkem v národním hospodářství 25 607 Kč, PS 25 546 Kč, NS 25 879 Kč		
	1 - 3. čtvrtletí 2015: celkem v národním hospodářství 25 903, PS 25 914, NS 25 850		
ZÁKLADNÍ UKAZATELE POPULAČNÍHO VÝVOJE *** v 1.–3. čtvrtletí 2015		absolutní údaje	relativní údaje
	sňatky	40 850	5,2
	rozvody	19 157	2,4
	živě narození	83 622	10,6
	zemřelí	84 250	10,7
	celkový přírůstek	7 845	1,0
	střední stav obyvat.	10 539 879	x
PRŮMĚRNÝ POČET DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÝCH OSOB****	zaměstnanci celkem	4. čtvrtletí 2014	4 563 958
		3. čtvrtletí 2015	4 590 694
		4. čtvrtletí 2015	4 639 665
	OSVČ vykonávající činnost	4. čtvrtletí 2014	981 616
		3. čtvrtletí 2015	989 220
		4. čtvrtletí 2015	985 215
	OSVČ povinně platit zálohy na důchod. poj.	4. čtvrtletí 2014	683 583
		3. čtvrtletí 2015	685 769
		4. čtvrtletí 2015	682 541

* hodnoty stanovené zákonem, nařízením vlády nebo vyhláškou; ** pramen MPSV;
*** pramen ČSÚ – aktuální publikované údaje; **** pramen ČSSZ; ***** pramen VÚBP
[1] pro veřejnou sféru; [2] důchod vyplácen samostatně (bez současně vypláceného pozůstalostního důchodu)
[3] podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu = počet dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let/počet obyvatel ve věku 15–64 let v %

Mikropodniky a živnostníci představují potenciál pro vytváření nových pracovních míst v EU

Podpora samostatné výdělečné činnosti a podnikání významně přispívá k vytváření nových pracovních příležitostí jak pro nezaměstnané, tak i pro znevýhodněné skupiny na trhu práce.

FOTO: © JAKOV FILIMONOV | DREAMSTIME.COM

V roce 2014 byla samostatná výdělečná činnost zdrojem příjmů pro přibližně 16 procent pracující populace v EU a mikropodniky, tj. firmy zaměstnávající maximálně deset lidí, poskytovaly téměř třetinu pracovních míst v soukromém komerčním sektoru. V průměru pouze třetina živnostníků a dalších osob samostatně výdělečně činných v EU ale zaměstnává i další lidi a jen asi čtvrtina z těchto zaměstnavatelů jsou ženy. V zemích EU má nejvyšší podíl zaměstnavatelů mezi osobami samostatně výdělečně činnými Maďarsko (49 procent), dále Německo (45 procent), Rakousko a Dánsko (obě 42 procent). Většina z nich se zabývá velko- a maloobchodem. Naopak v Rumunsku najímá zaměstnance pouze šest procent živnostníků. Důvodem je především to, že více než tři čtvrtiny samostatně výdělečně činných v této zemi jsou drobní zemědělci, kteří si většinou vystačí sami. Nejvyšší podíl žen-podnikatelek, které zaměstnávaly další pracovníky, byl v roce 2014 zaznamenán ve Španělsku (31 procent) a v Polsku (30 procent), zatímco na Kypru (13 procent) a na Maltě (15 procent) jich bylo nejméně.

Co brání expanzi podnikání?

Technologický pokrok, globalizace nebo zelená ekonomika vytvářejí příležitosti pro nové podnikatele i pro další obchodní expanzi. Některé faktory však mohou být nepřekonatelnou překážkou při snaze o rozšíření podnikatelské činnosti. Pro osoby samostatně výdělečně činné (zejména pro mladé a ženy) je často velmi těžké získat finanční prostředky na rozvoj podnikání a možnost zaměstnat další lidi, mj. kvůli nedostupným úvěrům. Některým také chybějí podnikatelské dovednosti, které jsou tolik potřebné pro správnou identifikaci a využití nových příležitostí, a přístup ke vzdělávání – hlavně pro znevýhodněné skupiny – je omezen. V některých zemích EU mohou odrazovat živnostníky od najímání pracovníků také přísné právní předpisy na ochranu zaměstnanosti, týkající se např. výše odstupného v případě ukončení pracovního poměru apod.

Ženám-podnikatelkám mohou bránit v přijímání zaměstnanců rovněž obavy, zda by další rozvoj podnikání nenarušil rovnováhu mezi jejich profesním a soukromým životem. V tomto případě hraje důležitou roli nabídka služeb péče o děti předškolního a školního věku.

Opatření na podporu živnostníků

Samozřejmě bude stále nemálo těch samostatně výdělečně činných, kteří budou chtít podnikat bez pomoci jiných. Těmto lidem mohou ulehčit činnost informační a komunikační technologie a internetové platformy, s nimiž si mohou snáze organizovat práci a také získávat více zakázek.

Evropa by měla co nejvíce využít potenciál samostatné výdělečné činnosti a mikropodniků pro vytváření nových pracovních míst. Vyplatí se podpořit rozvoj manažerských dovedností, a to zejména u žen a mladých lidí, inovativní podnikatelské snahy malých firem a také řešit snížení nákladů při najímání a propouštění zaměstnanců. Lepší sociální ochrana živnostníků by měla samostatnou výdělečnou činnost zatraktivnit i pro zranitelnější skupiny – zdravotně postižené, lidi nad 50 let nebo matky s malými dětmi. Další informace o samostatné výdělečné činnosti a podnikání jako hnací síly vytváření pracovních míst lze nalézt v kapitole 1.1 Samostatná výdělečná činnost a podnikání (Self-employment and entrepreneurship) v publikaci Zaměstnanost a sociální vývoj v Evropě 2015 (Employment and Social Development in Europe 2015), která je volně ke stažení na webových stránkách Evropské komise http://ec.europa.eu/social (Publikace a dokumenty – Katalog publikací).

ZDROJ: E. MEYERMANS: SELF-EMPLOYED AND ENTREPRENEURSHIP: BREAKING THE BARRIERS TO JOB CREATION, HTTP://EC.EUROPA.EU/SOCIAL

Pozitivní trendy na trhu práce EU

Z nedávno publikované zprávy o stavu zaměstnanosti a sociální situace v EU za třetí čtvrtletí loňského roku vyplývá, že situace na evropském trhu práce se zlepšuje. Zaměstnanost se zvýšila u všech věkových kategorií, nejvíce u lidí ve věku 55 až 59 let.

Celková míra zaměstnanosti v EU dosáhla ve třetím čtvrtletí roku 2015 dokonce předkrizové úrovně, i když situace v jednotlivých členských státech je značně odlišná.

Míra zaměstnanosti lidí ve věku 20 až 64 let v EU se v meziročním srovnání zvýšila o 0,9 procentního bodu a ve třetím čtvrtletí roku 2015 dosáhla 70,6 procenta. Ke zlepšení došlo ve většině členských států, největší nárůst zaměstnanosti zaznamenali v Estonsku, Lotyšsku, Maďarsku a Španělsku. Čtvrtletní zpráva o stavu zaměstnanosti a sociální situaci rovněž potvrzuje, že se zvýšila zaměstnanost ve všech odvětvích s výjimkou zemědělství a stavebnictví. Na růstu zaměstnanosti se podílely hlavně stálé a plné pracovní úvazky, i když v menší míře než v roce 2014. Počet zaměstnanců se smlouvou na dobu neurčitou vzrostl v meziročním srovnání přibližně o 1,5 milionu, zatímco smluv na dobu určitou bylo ve třetím čtvrtletí roku 2015 více o zhruba 930 tisíc a počet samostatně výdělečně činných osob se snížil o 330 tisíc.

ZDROJ: EC.EUROPA.EU

Událost

Michaela Marksová předsedala jednání tripartit zemí V4

Historicky první společné jednání zástupců tripartit států Visegrádské skupiny (V4) – České republiky, Maďarska, Polska a Slovenska – se uskutečnilo 16. února v prostorách zámku Štiřín.

Jednání se zaměřilo na otázky mobility pracovních sil v EU, přeshraniční koordinaci rozvoje dopravní infrastruktury a vzájemnou spolupráci v oblasti energetiky. „Jsem rád, že se nám právě ve dnech, kdy si Visegrádská skupina připomíná 25 let od svého založení, podařilo připravit historicky první setkání zástupců tripartit všech zemí V4. Vedení kvalitního sociálního dialogu a diskuze se zástupci odborů a zaměstnavatelů o důležitých vládních rozhodnutích je pro každou zodpovědnou vládu důležité," uvedl při zahájení jednání premiér české vlády Bohuslav Sobotka. „Dialog mezi státy, zaměstnavateli a zaměstnanci je klíčový pro dlouhodobě udržitelný ekonomický a sociální rozvoj střední Evropy," doplnila ministryně práce a sociálních věcí Michaela Marksová, která společné jednání tripartit řídila.

Jednání tripartit zemí Visegrádské skupiny se za českou stranu zúčastnili předseda vlády ČR Bohuslav Sobotka, ministryně práce a sociálních věcí Michaela Marksová, ministr průmyslu a obchodu Jan Mládek a ministr dopravy Dan Ťok. České zaměstnavatele a zaměstnance zastupovali prezident Svazu průmyslu a dopravy ČR Jaroslav Hanák a předseda Českomoravské konfederace odborových svazů Josef Středula.

FOTO: M. NOVOTNÝ/WWW.VLADA.CZ

Diskuze o tzv. balíčku mobility

Účastníci jednání diskutovali o společném postoji k tzv. balíčku mobility, který Evropská komise slibuje předložit během nadcházejících měsíců. Obsahuje kontroverzní revizi pravidel o vysílání pracovníků v rámci přeshraničního poskytování služeb, která by mohla výrazným způsobem ovlivnit fungování vnitřního trhu služeb EU. Česká republika podporuje celou řadu dosavadních unijních opatření zaměřených proti tzv. sociálnímu dumpingu – tj. obcházení platných pravidel vysílání pracovníků, které poškozuje jejich pracovní a sociální práva, zároveň se však ve spolupráci s ostatními státy V4 zasazuje o to, aby byla nejprve důkladně ve všech zemích EU zavedena směrnice Rady z roku 2014 o vynucování směrnice 96/71/ES o vyslání pracovníků. „Z tohoto důvodu ČR nepodporuje revizi pravidel vysílání pracovníků, současná úprava zajišťuje adekvátní ochranu sociálních a mzdových práv pracovníků," uvedla ministryně Michaela Marksová.

Nová opatření nesmějí nepřiměřeně narušovat konkurenceschopnost podniků a představovat další překážky volnému pohybu služeb a pracovníků. Významnou roli při ochraně práv mobilních pracovníků, včetně boje proti sociálnímu dumpingu, nepochybně musejí sehrát sociální partneři jak v zemích vysílajících, tak v zemích přijímacích mobilní pracovníky.

Dopravní infrastruktura a energetika

Diskuze k dopravní infrastruktuře potvrdila urychlenou potřebu modernizovat dopravní síť. V současnosti paradoxně není hlavním problémem nedostatek finančních prostředků na rozvoj dopravní infrastruktury, ale nedostatek kvalitních projektů ve vysokém stadiu připravenosti. Česká republika proto požaduje stanovení rozvoje dopravní infrastruktury jako jasné priority jak pro země V4, tak pro EU. Česká republika prosazuje také liberalizaci dopravních služeb a eliminaci dosud existujících administrativních bariér a restriktivních opatření.

Spolupráce v energetice je v rámci skupiny V4 na velmi vysoké úrovni, projevuje se i silnou pozicí skupiny V4 ve vyjednávání o systému řízení Energetické unie. Na většinu témat v oblasti energetiky se země V4 snaží hledat společné pozice a koordinovat je mimo jiné před jednáními Rady pro energetiku nebo Evropské rady. *(tz)*

V4 Trust
Czech Presidency of the Visegrad Group 2015/2016

EURES

Na veletrzích pracovních příležitostí iKariéra získáte cenné rady

EURES poradci poskytují informační a poradenské služby uchazečům o práci, pracujícím i zaměstnavatelům, kteří chtějí využít práva volného pohybu osob, nejen na krajských pobočkách a kontaktních pracovištích Úřadu práce ČR, ale také v rámci veletrhů pracovních příležitostí.

Veletrhy iKariéra pořádá IASTE Česká republika přímo na akademické půdě, což oslovuje velké množství studentů. Síť EURES ČR připravuje v rámci pěti jarních veletrhů iKariéra vlastní stánek, na kterém EURES poradci podají zájemcům o práci v EU/EHP a Švýcarsku veškeré informace týkající se pracovních a životních podmínek v zahraničí, a to jak po praktické, tak i teoretické stránce. Jednoduše řečeno – jejich cílem je seznámit studenty s trhem práce a vysvětlit jim, o jaké profese, kvalifikace a dovednosti mají evropští zaměstnavatelé zájem a co od svých budoucích zaměstnanců očekávají. Během jednoho či několika málo dní mají mladí lidé možnost oslovit řadu firem, a získat tak zajímavou práci.

Pracovní veletrhy nabízejí studentům nejen možnost setkání s potenciálními zaměstnavateli a velký prostor pro komunikaci, ale také řadu soutěží. A i díky tomu je hojně navštěvují. Veletrhy navazují na předchozí ročníky, které se setkaly s velkým ohlasem ze strany návštěvníků i vystavovatelů. I letos bude jejich součástí bohatý doprovodný program. Zájemci se mohou těšit například na přednášky, workshopy, kariérní centrum či testování znalostí a dovedností. Vstup je zdarma.

Veletrhy iKariéra, na nichž poskytují EURES poradci informace o možnostech pracovního uplatnění v zahraničí, se konají na akademické půdě.

FOTO: ARCHIV EURES ČR

Seznam veletrhů iKariéra (jaro 2016)

Veletrh pracovních příležitostí při ZČU v Plzni
Datum konání: 16. března 2016

Veletrh iKariéra ČVUT Praha 2016
Datum konání: 30. března 2016

Veletrh iKariéra UTB Zlín 2016
Datum konání: 6. dubna 2016

Veletrh iKariéra VUT v Brně 2016
Datum konání: 12. dubna 2016

Veletrh iKariéra VŠCHT Praha 2016
Datum konání: 20. dubna 2016

Úřad práce ČR
EURES

● Práce a sociální politika – měsíčník Ministerstva práce a sociálních věcí ČR ● registrace: MK ČR E 4124, ISSN 0049-0962 ● vydává MPSV ve vydavatelství Press Publishing Group, s. r. o., U Vodárny 896/14, Praha 3, IČ 27110117
● redakce: Tomáš Rezek (šéfredaktor), Veronika Prausová (veronika.prausova@mpsv.cz), Jiří Vaněk (jiri.vanek@mpsv.cz) ● Pokud není uvedeno jinak, jsou použité fotografie ilustrační.
● adresa redakce: Press Publishing Group, s. r. o., Na Florenci 35, 110 00 Praha 1, e-mail: info@pressgroup.cz ● tiskne NOVOTISK, s. r. o. ● Internetová podoba na: http://noviny.mpsv.cz ●